

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST, 7, 1985

Nr. 153

LKB Kronika Nr. 66

Viešas „Kronikos” priedas

Neskelbtina spaudoje

Patvirtinta Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1974 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 339

Kultū įstatymų laikymosi kontrolės komisijos prie miesto, rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto nuostatai.

I. Bendroji dalis.

1. Kultū įstatymų laikymosi kontrolės komisija steigama prie respublikinio pavaldumo miesto, rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto taktiškai parama, kontroliuojant, kaip laikomasi šių įstatymų, ir aiškinant juos gyventojams. Komisija dirba visuomeniniais pagrindais.

2. Kultū įstatymų laikymosi kontrolės komisija vadovaujasi TSRS ir Lietuvos TSR įstatymais, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo ir Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakais, TSRS Ministrų Tarybos ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimais bei potvarkiais religijų klausimais, taip pat Religijų reikalų Tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos pasiūlymams kultū įstatymų taikymo klausimais ir šiais Nuostatais.

II. Komisijos sudarymo tvarka.

3. Kultū įstatymų laikymosi kontrolės komisija sudaroma iš vietinės Tarybos deputatų, kultūros švietimo įstaigų, finansų ir liaudies švietimo įstaigų darbuotojų, taip pat iš

kitų organizacijų atstovų.

4. Komisijos veiklai vadovauja miesto, rajono vykdomasis komitetas, kuris nustato jos narių skaičių ir juos tvirtina, atsižvelgdamas į šioje vietovėje esančių religinių susivienijimų skaičių bei gyventojų religingumo laipsnį.

5. Komisijos pirmininku tvirtinamas miesto, rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas. Kiekvienam komisijos nariui pavedami tam tikri klausimai, kurie turi būti kontroliuojami.

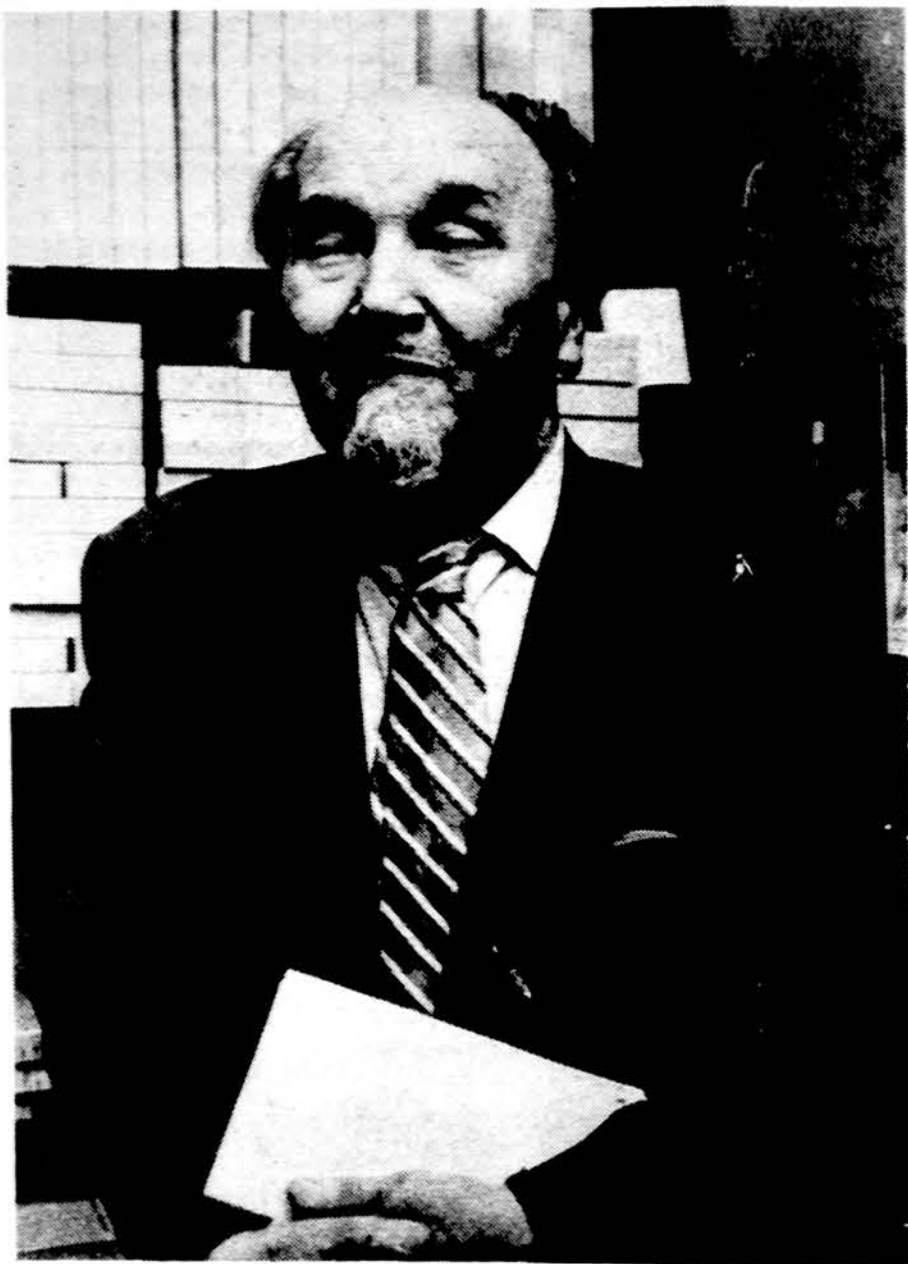
III. Svarbiausieji komisijos uždaviniai.

6. Svarbiausieji Kultū įstatymų laikymosi kontrolės komisijos uždaviniai yra:

a. nuolat stebėti religinių organizacijų ir dvasininkijos veiklą, kiek tai liečia jų religinių kultū įstatymų laikymąsi, atsižvelgiant į tai, kad jiems neleidžiama: veikla, nesujususi su religinių tikinčiųjų reikiams tenkinimu, naudoti tikinčiųjų maldų susirinkimus kalboms, prieštaraujantioms tarybinės visuomenės interesams, tikinčiųjų kurstymui vengti atlikti pilietinę pareigą, dalyvauti valstybiniame, kultūriname ir visuomeniniame gyvenime;

b. labdarybės veikla, panaudojant savo žinioje esančias lėšas ir turtą savivalpos kasoms steigti; poilsiavietsiams organizuoti, materialinei paramai teikti tikintiesiems bei kitiems religiniams susivienijimams;

(Bus daugiau)

A.a. prof. Juozas Žilevičius

Mirė J. Žilevičius

Baltimore. — Prof. Juozas Žilevičius mirė liepos 5 d. ligoninėje Baltimorėje. Laidojamas Elizabeth, N.J. prie seniau palaidotos žmonos.

Juozas Žilevičius gimė 1891 kovo 16 d. Jarubiūčių vsd., Plungės vls., Telšių aps. Mokėsi Palangos progimnazijoje, Petrapilyje baigė Vedensko suaugusiųjų kursus, gavo brandos atestatą. Muzikos pradėjo mokytis Plungėje, pas N. Sasnauską ir ten nuo 1908 m. vargoninkavo. Vasaromis studijavo Varšuvoje. Petrapilyje nuo 1914 m. buvo muzikos mokytoju, vėliau baigė Petrapilio konservatoriją, baigė kompozicijos skyrių.

J. Žilevičius buvo muzikas, kompozitorius, muzikologas ir visuomenės veikėjas. Baigęs konservatoriją, gavo darbą Vitebske. Čia įsigijo muzikos profesoriaus laipsnį. Grįžęs Lietuvon pradėjo dirbti meno kūrėju draugijoje, buvo teatro administratorium, nemaža prisidėjo prie dramos ir operos teatrų organizavimo. Dėstė vaidybos meno studijoje, muzikos mokykloje, dirbo švietimo ministerijos meno skyriaus viršininku.

J. Žilevičius 1924 m. persikėlė į Klaipėdą, dirbo muzikos mokykloje, buvo jos direktorium. 1929 m. atvyko į JAV, įsikūrė Elizabeth, N.J. Čia vargoninkavo, įsigijo ir lietuvišką veiklą, pradėjo organizuoti Dainų šventes, veikė vargonininkų sąjungoje. Vėlionis dirgavo 1930 birželio mėn. Carnegie Hall įvykusioje Dainų šventėje, kurios chorą sudarė 500 rytinio pakraščio lietuvių dainininkų. 1932 m. suorganizavo lietuviškų parapijų chorų sąjungą. Kasmet buvo rengia-

kalbomis, pavadintą „Krikščionys varge”. Biuletene dažnai pateikiama informacija apie Lietuvą ir jos tikinčiųjų būklę. Organizacijos skyriai veikia: Austrijoje, Vakarų Vokietijoje ir Olandijoje. Centras yra Ciuriche, Šveicarijoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Cheyenne, Wyo. apylinkes palietė žiemos audra, žuvo 12 žmonių. Ketvirtadienį per tris val. iškrito 6 coliai lietus, apie pusę to, ką ši apylinkė gauna per metus. Po to ėmė kristi kruša, 70 žmonių sužeista. Kai kur krušos kalnai siekė penkių pėdų aukštį. Prisidėjo stiprūs vėjai ir perkūnija.

— Prancūzijoje susidūrė du traukiniai, žuvo 21, sužeisti 145 keleiviai. Colorado valstijoje susidūrė du prekiniai traukiniai, žuvo 5 žmonės.

— Paryžiuje susirinkę Vakarų valstybių bankų atstovai nutarė atidėti Lenkijai skolų mokėjimą. Lenkijos valdžia žada skolas sugrąžinti, tačiau reikalauja vėl naujų kreditų.

— Keliuose JAV kariniuose uostuose suimti laivyno nariai, kaltinami slaptu ginklų pardavinėjimu Iranui. Trys suimti San Diego uoste. Jų tarpe vienas filipinietis biznesierius, buvęs gajos vadas. Ginklų dalys buvo skirtos Irano anksčiau Amerikoje pirktiems lėktuvams.

— Sovietų valdžia paskelbė tris naujus pramonės ministerius: statybos medžiagų, pramonės statybos ir lengvosios pramonės.

— Ildo departamentas paskelbė, jog 1983 m. apie 30,000 seimų, kurių uždarbis buvo 250,000 dol. ar daugiau, visai nemokėjo pajamų mokesčių. Tarp tų seimų buvo 3,170 žmonių, kurie per metus uždirbo daugiau milijono dolerių. Ir jie nieko nemokėjo valstybės išdu.

— Netoli Izraelio sienos vėl susisprogdino jaunas arabas. Sprogime buvo sužeisti du Izraelio kareiviai.

— Europos parlamentas ragina Europos Rinkos narius nutraukti su Pietų Afrikos respublika visus ekonominius, finansinius, kultūrinius ir karinius ryšius.

— Irano dvasinis vadas ajatola Khomeinis kritikavo tuos, kurie pasisako už taiką su Iraku. Jis nurodė, kad Iranas karo nenorėjo, buvo užpultas Irako ir dabar turi kovoti iki pergalės.

Bolivijos seimas išrinko prezidentą

La Paz. — Bolivijos seimas, posėdžiavęs visą naktį, paryčiumi išrinko prezidentu Victor Paz Estenssoro. Jis turėtų išbūti kadencijoje ketverių metų. Jis jau yra 77 metų amžiaus ir prezidentu tampa ketvirtą kartą. Per praėjusius penkerius metus šį vyriausybės bus jau septinta. Per paskutinius 25 metus jokia vyriausybė savo kadencijos neužbaigė.

Bolivijos prezidento rinkimuose joks kandidatas negavo aiškios daugumos. Nors daugiausia balsų gavo Paz konkurentas gen. Hugo Banzer Suarez, Paz gavo daugiau rėmėjų seime. Už jį balsavo kitų 16 kandidatų rėmėjai. Svarbi buvo kairiųjų kandidatų Jaime Paz Zamora šalininkų parama.

Prezidentui nebūs lengva valdyti bankrutavusią Boliviją. Nors oficialiai už JAV dolerį mokama 75,000 Bolivijos pezu, juodojoje rinkoje už dolerį galima gauti 900,000 pezu.

Seimo balsavimas baigėsi 3:30 val. ryto. Iš 157 balsų Paz gavo 94. Laimėjimui reikėjo 79 balsų. Generolo Banzerio kandidatūra tegavo 51 balsą.

Maskvoje baigėsi jaunimo festivalis

Maskva. — Liepos 27 d. Maskvoje buvo atidarytas XII Pasaulio jaunimo ir studentų festivalis. Jį rengė, kaip ir ankstesnius festivalius, „Pasaulinė demokratinio jaunimo federacija”. Suvažiavo per 20,000 dalyvių iš 157 kraštų. Vien Sovietų Sąjungos delegaciją sudarė 2,000. Jų tarpe buvo 469 delegatai apdovanoti ordinais ir medaliais, 150-čiai suteikta Lenino komjaunimo premija.

Festivalyje buvo įvairių seminarų, pramogų. Senių kalbose buvo pabrėžiama taika, nusiginklavimas. Net ir festivalio šūkis išreiškė jo tikslą: „Už antiimperialistinį solidarumą, taiką ir draugystę!”

Festivalyje organizacinio komiteto pirm. V. Mišinas kalbėjo apie viltį, kad Maskvos festivalis padės įvairių šalių jaunimui, nepaisant politinių pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo, dar vieningiau ir ryžtingiau stoti prieš imperiaлизмą, militarizmą ir reakciją. Tų pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo festivalyje mažai matėsi, nes suvažiavo tų pačių pažiūrų jaunimo atstovai, „pažangūs demokratai”.

Kaip Olimpiniuose žaidimuose, festivalyje buvo įnešta vėliava, uždegta deglas, iškelta vėliava. Deglą nešti garbė gavo pirmojo planetos kosmonauto Gagarino dukė Galina. Atidarymo ceremonijose pasirodė ir kalbą pasakė generalinis sekretorius Gorbačiovas. Jis ragino jaunimą stoti ir mūšį už socialinį teisingumą ir tikrąją laisvę. Kalbėtojas priminė hitlerinio fašizmo ir japoniško militarizmo sutriuškinimo 40 metų sukakties metines. Priminė pirmojo atominio sprogdimo sukakties

Hirošimos atominės bombos sukaktis

Hiroshima. Apie 55,000 japonų paminėjo 40 metų sukaktį nuo atominės bombos numetimo į Hirošimos miestą. Mitinge kalbėjęs Japonijos premjeras Nakasone ragino Ameriką ir Sovietų Sąjungą greit susitarti dėl ginklų varžybų sustabdymo. To paties reikalavo ir Hirošimos meras, kuris išgyveno atominį sprogdimą prieš 40 metų.

Sovietų komunistų partijos gen. sekretorius Gorbačiovas pasiuntė laišką japonų nukentėjusių nuo sprogdimo draugijai. Gorbačiovas Amerikos bombos numetimą pavadino barbarišku veiksniu ir išreiškė japonams užuojautą.

I Gorbačiovo žodžius atsiliepė prezidentas Reaganas, susitikęs su reporteriais. Reaganas pasakė visada manęs, kad Stalino savo paties valstybėje įvykdytų 20 mil. žmonių žudynės buvo barbariškas elgesys. Reaganas pridėjo, kad bomba buvo numesta sustabdyti karą, kuris buvo didžiausias žmonių istorijoje. Jei būtų reikėję Japoniją okupuoti šalį po salos, būtų karė žuvę daug daugiau milijono žmonių. Bombos turėjimas ir jos panaudojimas kaip atgrasinančio ginklo davė žmonijai ilgiausią taikos laikotarpį, 40 metų taikos, pasakė prezidentas.

— Pietinėje Kinijoje kilo poptvyniai, žuvo 50 žmonių, apsemti tūkstančiai hektarų dirbamos žemės.

metines. Gorbačiovas pabrėžė, kad aktyviai veikia reakcinės jėgos, kurioms karai ir ginklavimosi varžybos duoda didžiulius pelnus. Ragino kovoti už žmonijos dabartį ir ateitį be karų, smurto. Festivalis Maskvoje baigėsi praėjusį savaitgalį po aštuonių dienų. Sugrįžė iš Maskvos amerikiečiai pripažįsta, kad sovietų valdžia plačiai panaudojo šią progą savo propagandai. Vienas amerikiečių delegacijos narys John Bal, 39 metų amžiaus, papasakojo „New York Times” laikraščiui, jog kitose delegacijose jis nepastebėjo nusiteikimų prieš Ameriką. Daugiausia Amerikos priešų buvo Amerikos delegacijoj. Jis esąs nuosaikus demokratas, tačiau jam teko ginti delegacijos pasitarimuose Ameriką, lyg jis būtų koks dešinysis konservatorius. Didžiausi ginčai delegacijose kilo dėl klausimo, ar nešti JAV vėliavą atidarymo ceremonijose. Kai kurie siūlė vėliavą nešti „aukštyn kojomis”. Jis ir keli kiti amerikiečiai jaunuoliai protestavo ir vėliava buvo nešama, kaip reikia. Kai jis ir keli kiti aplankė JAV ambasadą Maskvoje, kitą dieną pas Bal atvyko sovietų saugumietis „Nikolai” ir jį tardė, prikišdamas jam, kad jis žingsniuotas į festivalio jaunimą, tačiau tas žingsniavimas esąs „ne į koją”. Jo apsilankymas valstybės ambasadoje nesiderina su „festivalio dvasia”, pasakė Nikolajus. Vietnamo delegacijoje jis sutikęs merginą, kurios nuotrauka buvo paskelbta viso pasaulio spaudoje, kai ji, būdama 9 metų amžiaus, bėgo nuo nepalmo bombų sukeltos gaisro nuoga ir apdegusi. Dabar ši mergaitė Kim Phuc atstovavo Vietnamo komunistiniam jaunimui Maskvos festivalyje.

Festivalio proga sovietų piliečiams sunku buvo gauti leidimą važiuoti į Maskvą. Milicija prieš festivalį dažniau ieškojo „svečių”, kurie neturėtų būti Maskvoje tokio svarbaus festivalio proga. Apie 700,000 jaunų maskviečių buvo išsiųsti į atostogas stovyklas. Maskvon buvo priveržta tūkstančiai KGB valdininkų iš kitų respublikų padėti vietinei milicijai. Žinomi disidentai, kurie dar nebuvę areštuoti, buvo specialiai išpėti nesimaišyti gatvėse.

Sovietų propaganda, nenorėdama per daug rusų ryšių su užsienio svečiais, tyliai paskelbė gandą, kad iš Vakarų atvyko daug delegatų su „herpes” ir „Aids” ligomis. Šitaip buvo gerokai sumažinti užsieniečių kontaktai su maskviečiais. Stebėtojai pažymi, kad tuo pačiu metu sovietų diplomatai Helsinkyje kalbėjo apie tautų draugystę, žinių ir idėjų pasikeitimą tarp Rytų ir Vakarų.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 7 d.: Dominikas, Klaudija, Sirvydas, Jogilė.

Rugpjūčio 8 d.: Kajetonas, Lelija, Tulgirdas, Daiva.

ORAS

Saulė teka 5:49, leidžiasi 8:03.

Saulėta, karšta, tvanku, temperatūra dieną 87 l., naktį 72 l.

Krikščionių teisių organizacija

Ciurichas. — Šveicarijoje įsteigta tarptautinė religinės laisvės ir tikinčiųjų teisių gynbos organizacija „Christian Solidarity International” atspausdino išsamų raportą vokiečių kalba apie krikščionių persekiojimą Pabaltijo kraštuose. Jį parengė organizacijos skyriaus Austrijoje vedėjas kunigas Jakob Foerg ir neseniai paskirtas Rytų Europos skyriaus vedėjas lietuvis Algis Klimaitis. Raportas buvo įteiktas liepos 25-26 dienomis Danijos sostinėje Kopenhagoje buvusiam vadinamam Baltijos tribunolui, kuriame buvo svarstomi žmogaus teisių pažeidimai Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje. Raportas pristatomas brošiūroje ir paima 50 puslapių. Raportą sudaro įvadas, trys pagrindiniai skyriai ir, pabaigoje, įvairių dokumentų rinkinys. Įvade yra trumpai apžvelgiamos aplinkybės, privedusios prie trijų Pabaltijo kraštų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą prieš tautų valią, panaikinant jų nepriklausomybę. Trijų skyrių turinio svarbesnės antraštės yra šios: religinių bendruomenių padėtis sovietų valdomuose Pabaltijo kraštuose, masinės deportacijos, deportuotų krikščionių būklė darbo lageryuose, religines bendruomenes liečiantys sovietiniai įstatymai, jų įvedimas ir pritaikymas, krikščionių persekiojimo pavyzdžiai, krikščionim paneigiamos socialinės komunikacijos

priemonės ir draudžiama religinė spauda, krikščionių persekiojimo pateisinimas tariamomis teisėtu normomis, kunigų ir aktyvesnių tikinčiųjų žmogžudystės ir pasikėsinimai prieš juos, konkretūs žmogžudysčių ir pasikėsinimų pavyzdžiai, žymesniųjų sąžinės bėlavusių sąrašas, kuriame minimi lietuviai Jadvyga Bieliauskienė, Balyš Gajauskas, Viktoras Petkus, Julius Sasnauskas ir kunigai Alfonsas Svarinskas bei Sigitas Tamkevičius. Raportas baigiamas trumpomis išvadomis, pabrėžiant, jog sovietų religinės politikos tikslas Pabaltijyje yra sunaikinti ir galutinai likviduoti religiją. Raporto autoriai pažymi, jog pateikta dokumentacija akivaizdžiai liudija, jog okupuotuose Pabaltijo kraštuose — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, vyksta baisūs krikščionių persekiojimas. Melskime Dievą, pažymi raporto autoriai, kad šis persekiojimas liautųsi. Raportu pabaigoje pateikiami dokumentai liečia sovietų ir nacių slaptą susitarimą dėl Pabaltijo kraštų padalinimo, įvairius sovietinės valdžios įsakus prieš tikinčiuosius, religinių susivienijimų nuostatus, varžančius Bažnyčios ir jos narių laisvę, kita dokumentinė madžiaga apie sovietų pastangas suvaržyti tikinčiųjų veiklą.

Tarptautinė organizacija „Christian Solidarity International” leidžia mėnesinį biuletinį prancūzų ir vokiečių

MIŠKALYBĖS MIŠKOLIAI

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

„MIŠKO SESĖS“ STOVYKLAUJA

Šių metų „Kernavės“ tunto stovyklai buvo duotas „Miško sesės“ vardas. Parinkdamos šį vardą savo stovyklai, kernavietės norėjo seses, skautavusias išstisus metus mieste, suartinti ir nors dviem savaitėm gražinti atgal į gamtą, kad jos pajustų miško grožį, ramumą. Vadovės norėjo, kad sesės įsigytų mieste skautamokslį kuo daugiau pritaikytų stovyklinėje aplinkoje.

Atrodo, kad tai pavyko. Vos sesės suvažiavus ir pasistačius savo naujai įsigytas palapines, visos griebėsi įsiuosiimo darbų. Geltonšlapišės, savo vadovių Rugilės Šlapkauskienės, Linos Meilytės ir Lauros Putriūtės padamos, pradėjo rimtą įsiuosiimo darbą. Atsirado gražūs ir tvirti vartai prie jų pastovyklės, lapinė kuri galėjo visas sutalpinti pašnekesiui ar vaišiams ir rūbinei.

Prityrusios skautės, vadovaujamos sesių Rasos Lintakaitės ir Alidos Vitaitės statė stovyklos vartus, didžiulę rūbinę (net galva svaigdamo ji jos viršūnė pažvelgus) ir labai įdomias stakles, kuriomis iš žolių išaudė didelę juostą. Net ir paukštytės, didžiosios paukštės sesės Marytės Utz iš savo įprasto lizdo išvestos ir kitoje vietoje tarp medžių sutupdytos. Jų rajonelis atrodė kaip tikra „Miško sesių“ buveinė — pasislėpęs nuo visų, bet užsukus į vidų — buvo smagu ir jauku. Kiek jos rankdarbių pridarė! Kiek juostelių priadė, pelyčių prisiuvo; net lietuvaitės lėles atsirado ir verbos, jų pačių padarytos, puošė stovyklos pastogę! Tai dėka kitos darbščios vadovės, sesės Aldonos Plačienės, kuri net lankymo laiku paukštytės užimdavo mokydama krepšelius pinti, megzti bei tapyti. Su paukštytėmis dirbo ir Julija Izokaitytė.

Bestovyklaudamos tikrai pajutome Dievo, Tėvynės ir Artimo reikšmę. Dievas buvo su mumis rajone vakarinės maldos metu; mes prašėme Jo palaimos eidamos valgyti. Jis sekė ir globojo mus mūsų darbuose nuo smūkelio prie didžiojo ažuolo. Mes meldėmės su tėvu Saulaičiu atskirai, atskiromis šakomis ir visos bendrai prie lauko laikytose šv. Mišiose, sudarydamas vieną didelę skautišką šeimą.

Tėvynę prisimindavom lietuviškomis dainomis, kurias mus mokė energinga lauzavėdė Alida. Tikrai daug dainavom ir lietuviška daina skambėjo stovykloje, tiek vakare, tiek dienos metu, sesėms bedirbant, ar poilsiaujant. Mamunėlė pasakojo mums apie lietuviškas tradicijas, o vadovės vis primindavo: „Kalbėkim lietuviškai!“ Artimui — mes įgyvendinom būdamas draugiškos ir seseriškos viena kitai. Tiek vyresnės vadovės, tiek jaunesnės vadovės bei eilinės skautės rasdavom bendrą kalbą: drauge dirbom, kartu žaidėm — net ir naktinius žaidimus brolių stovykloje bendrai su vadovių pagalba ir pamokymu atlikom!

Visomis „Miško sesėmis“ rūpinosi visų mylima ir nepailstanti Mamunėlė. Jos dovanoti ledai bei tortai, skaniai pagaminti cepelinai pasotino visas stovyk-

lautojas. Jos motiniškai prieglobstį patyrė mažoji paukštytė ir skautė; jos linksmą nuotaiką džiaugėsi prityrusi skautė ir jos neišsenkančia energija stebėjosi vadovės. Mums didžiausias atpildas buvo Mamunėlės žodžiai: „Kokia aš esu laiminga, galėdama dar būti drauge su jumis!“

Sesė Rūta Daukienė, visus tūntininkės rūpesčius palikusi Chicagoje, kaip ir kiekvienais metais, maitino seses kaip geriausias restoranas. Jai padėjo sesės Irena Meilienė ir Nijolė Izokaitienė. Dėl darbo negalėjęs pilnu laiku su mumis stovyklauti Jonas Izokaitis nors kelioms dienoms atvyko duris sutvarkyti, ar kurį kitą vyrišką darbą atlikti. Sesė Danutė Puodžiūnienė net ir miške be rašomos mašinėlės neapsijė. Rašė laiškus, įsakymus bei sveikinimus. Sesė Gilei Liubinskaitė, (po savitės išvaizdos Rasai Lintakaitėi), teko komendantės ir prityrusių skautėjų vadovės pareigos. Sesė Rūta Penčilytė turbūt suvažinėjo kelis šimtus mylių, bevažinėdama po krautuves, gabendama stovyklautojoms maistą bei kitas stovyklai reikalingas prekes.

Visoj stovykloj jautėsi sugyvenimas, skautiškumas, linksnumas ir juokas. Pasipuosioms „Miško sesių“ kaklaraiščiais, sesėms nestigo darbo, linksnumo ir dainų. Ši stovyklinė nuotaika labai priklausė nuo stovyklos viršininkės sesės Jūratės Lingytės Vallee. Jos humoras, nesijaudinimas be reikalo, bei mokėjimas sugyventi su vadovėmis ir su skautėmis, sudarė ramią ir linksmą stovyklos nuotaiką. Gal tai geriausiai įrodytų vienos prityrusios skautės pasisakymas apie šiuos metus „Miško sesių“ stovyklą: „Stovykloj buvo labai smagu. Sesė Jūratė buvo labai gera viršininkė nes ji mus suprato!“

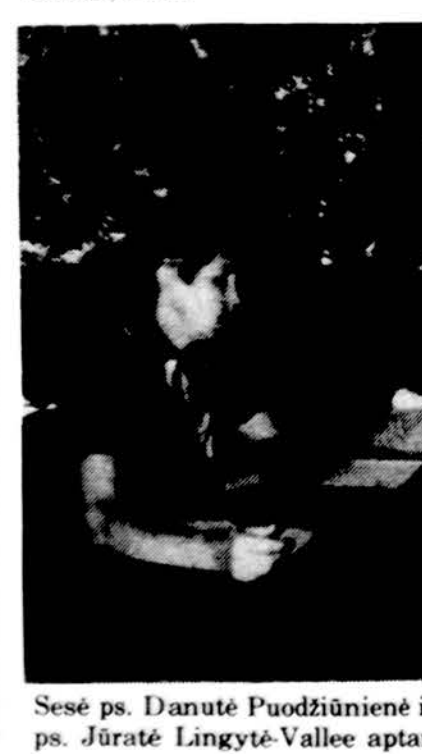
MIŠKO SESĖ STOVYKLOS

Rugpjūčio 10—17 d. — Detroito tūntų stovykla Dainavoje.

Rugpjūčio 10-17 d. — „Gintaro“ ir „Ažuolo“ vadovų mokykla, Camp Resolute, Bolton, MA.

Rugpjūčio 11-24 d. — „Neringos“ ir „Pilenų“ tūntų stovykla prie Clevelando.

Rugpjūčio 17-25 d. — Atlanto Rajono „Anykščių šilėlio“ stovykla, Camp Resolute, Bolton, MA.

Sesė ps. Danutė Puodžiūnienė ir „Miško sesių“ stovyklos viršininkė ps. Jūratė Lingytė-Vallee aptaria dienos programą.

Vyresniosios skautės Janė Kizlauskaitė ir Kristina Butkūnaitė Detroito jauniausius brolius ir sesytes iškyloje supažindina su mazgų rėsimu.

DETROITO SKAUTŲ STOVYKLA

Šią vasarą, Detroito skautai vėl stovyklauja netoli savo namų — Dainavoje. Stovyklos pradžia rugpjūčio 10 d., šeštadienį, o uždarymas — rugpjūčio 18 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Tai savaitė gražių atradimų, gamtos pajutimo, savimi pasitikėjimo ugdymo, kūno ir lietuviškos dvasios stiprinimo. Kiekviena skautė, tas jausis naudingas ir reikalingas, nes daug rankų ir galvų reikia pastatyti, išpuošti ir išlaikyti stovyklavietės. Tai išradingumo ir kūrybingumo savaitė, su pionerija, sportu, plaukimo specialybėmis, su gamtos aplinka susijusiais rankų darbais. Iškylo laiveliais, kelionės sekant skautiškus ženklus. Smagus dainavimas.

„Gabijos“ ir „Baltijos“ tūntai švenčia 35-metį jubiliejų, todėl ir stovykla bus labai originaliai pavadinta „TRISDEŠIMTPENKMEČIO STOVYKLA“. Gal laimėsime ilgiausio vardo konkursą! Sesių „Atminimų“ pastovyklės vadovybę sudaro ps. Danguolė Jurgutienė, j.p.s. Milda Arlauskienė, vyr.sk. Alma Matvekaitė, vyr.sk. Paulita Abariūtė (taip pat ir abiejų stovyklų slaugė), vyr.sk. Kristina Butkūnaitė. Brolių vadovai bus: ps. Juozas Orentas, ps. Donatas Ramanauskas, bei Paulius Jurgutis. Virtuvėje „stovyklauja“ ps. Valentina Bulotienė, Dalia Stonienė ir Vytautas Baukys.

Su mumis kelias dienas stovyklauja v.s.kun. Antanas Saulaitis, S.J., kuris praves mums susimąstymo vakarą ir skautiškus bei religinius pašnekesius. Be to, jis atsiveža teleskopą, (tursime suskaičiuoti visas žvaigždes), ir net trisdešimties lėlių teatrą.

Savaitgalyje į stovyklą atvyks ir būrelis vyresniųjų skautėjų bei skautų vyčių. Jų programą tvarko vadovė vyr.sk. Alma Naumaitė. Pramatyta Akademikų skautų sąjungos pirmininko fil. Kestučio Jeciaus (iš Chicago) pašnekesys ir „Žvilgsnis į Lietuvą“ — pokalbis su neseniai Lietuvoje atostogavusiais.

Su mumis kelias dienas stovyklauja v.s.kun. Antanas Saulaitis, S.J., kuris praves mums susimąstymo vakarą ir skautiškus bei religinius pašnekesius. Be to, jis atsiveža teleskopą, (tursime suskaičiuoti visas žvaigždes), ir net trisdešimties lėlių teatrą.

DETROITO SKAUTŲ STOVYKLA

Tėvelius ir svečius kviečiame stovyklą aplankyti šeštadienį, rugpjūčio 17 d. Nuo 2 val. iki 4 val. p.p. vyks sporto šventė (ir svečiai turės progos pakelti savo pulsus!). Vyks iškilmingas vėliavų nuleidimas, o vakare didysis laužas. Sekmadienį — šv. Mišios, stovyklavietės sutvarkymas ir oficialus stovyklų uždarymas. Visi į stovyklą privalo atsivežti gerą nuotaiką! „Stovyklaut, išskylaut, marš sesės, broliai, — ten apšviesti ir palies šaulės spinduliai!“

Danguolė Jurgutienė SKAUTIJA

Pasaulinis skautų,čių sąjūdis, apima 24 milijonus narių 150 valstybių ir teritorijų. Sąjūdžio vyriausia šaka šventė 75 metus 1983 metais, o skautės mini savo 75 m. sukaktį 1985 m. Pirmą kartą skautijos istorijoje yra sudarytas bendras abiejų sąjūdžių tarptautinis komitetas Jaunimo metų uždaviniais skleisti.

SUSIMĄSTYMO DIENOS PAŠNEKESYS

Visos prityrusios sesės ir vadovė nuėjo į lauzavietę pakalbėti su tėvu Saulaičiu. Jis mus prašė nupiešti laiko programą tvarko vadovė vyr.sk. Alma Naumaitė. Pramatyta Akademikų skautų sąjungos pirmininko fil. Kestučio Jeciaus (iš Chicago) pašnekesys ir „Žvilgsnis į Lietuvą“ — pokalbis su neseniai Lietuvoje atostogavusiais.

Andrytė Giedraitytė
Judita Urbaitė
Daina Žiobaitė

MEDŽIO SKULPTŪRA

Liepos 16 ir 17 dienomis prityrusios skautės dirbo indėnų stulpus. Tėvas Saulaitis mums parodė kaip saugiai dirbti su įrankiais. Mes turėjome nuskusti žievę ir išpauiti

CLEVELANDIŠKIAI KVIEČIA

Clevelando „Neringos“ ir „Pilenų“ tūntų trisdešimt penkių metų veiklos sukaktis bus paminėta jų stovykloje, kuri š.m. rugpjūčio 11-24 dienomis vyks (netoli Clevelando) Lisbon, Ohio, esančioje B.S.A. McKinley stovyklavietėje. Sukaktuvių iškilmės vyks šeštadienį, rugpjūčio 17 d. šia tvarka: 5:30 val. p.p. — vėliavų nuleidimas. 6:30 val. vak. — vakarienė. 8:30 val. vak. šv. Mišios. 9:00 val. vak. — didysis laužas.

Sia proga svečiai kviečiami apsilankyti stovykloje, dalyvauti iškilmėse, pabendrauti ir paskautauti. Pasiruošimų palengvinimui, visi numatantieji dalyvauti apie dalyvavimą prašomi pranešti iki rugpjūčio 10 d. sesei ps. Julijai Taorienei, 17310 Harland Ave., Cleveland, Ohio 44119; tel. (216) 531-9491. Sesė Julija atsakys ir į visus su šia stovykla susijusius klausimus.

„Aušros Vartų“ tunto sesės kartu su Tėvu Saulaičiu šiais metais pastatė naują ir geresnę lauko virtuvę. Ji yra pastatyta vien tik iš gamtoje randamų medžiagų. Lauko virtuvėje galima rasti duonkėpę krosnį (padarytą iš molio), viryklą po stogu ir stalą po stogu. Visur išdėstytos malkos, kad sesės ir broliai galėtų patogiai pasiimti. Yra iššluoti lapai, kad po kojom niekas nekliūtų. Viename rajono kampe yra žemė sukaišiotos medžio šakos, o ant jų pakabinti puodai ir keptuvės. Laukiame, kada Tėvas Saulaitis ir jo padėjėjos mus pavaišins!

LAUKO VIRTUVĖ

„Aušros Vartų“ tunto sesės kartu su Tėvu Saulaičiu šiais metais pastatė naują ir geresnę lauko virtuvę. Ji yra pastatyta vien tik iš gamtoje randamų medžiagų. Lauko virtuvėje galima rasti duonkėpę krosnį (padarytą iš molio), viryklą po stogu ir stalą po stogu. Visur išdėstytos malkos, kad sesės ir broliai galėtų patogiai pasiimti. Yra iššluoti lapai, kad po kojom niekas nekliūtų. Viename rajono kampe yra žemė sukaišiotos medžio šakos, o ant jų pakabinti puodai ir keptuvės. Laukiame, kada Tėvas Saulaitis ir jo padėjėjos mus pavaišins!

Inga Balzaitė
Gailė Sabaliauskaitė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-181000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius taisydo savo nuožūra. Neaunaudotų straipinių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaiso. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofisai).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima lignonas pagal susitarimą

DR. ANTONIO OFISA PEREMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7, Antr. 9-12, Penkt. 11-2
Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą
Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
e132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. e0120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.
Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755
Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

APIE LIETUVOS TEISĘ Į LAISVĘ

Vienas mokslo židinis JAV-se yra Kongreso biblioteka. Čia yra bene didžiausias pasaulyje įvairių laikų knygų, dokumentų, žemėlapių, laikraščių rinkinys. Čia yra sutelkta daug mokslo žmonių, kurių uždavinys ne vien vadovauti šios didžiosios bibliotekos tvarkymui, bet ir duoti įvairioms JAV vyriausybės įstaigoms patikrintus, faktais paremtus, moksliskai sudarytus atsakymus į išskylančius klausimus.

Su šiuo mokslo židiniu yra surištas mums svarbus įvykis: Illinois kongresmenas Robert H. Michel (resp.) Kongreso bibliotekos specialistams pateikė klausimą: Kodėl JAV niekada nepripažino brutalaus Sovietų Sąjungos dominavimo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje? Taip jis pats apibūdino savo klausimą, apie jį pranešdamas Atstovų rūmų pradžioje. Kongreso bibliotekos tyrimų skyrius jam atsuntė atsakymą.

„Sovietai Lietuvos, Latvijos ir Estijos užėmimą įvykdė per keletą metų tarp 1938 m. rugsėjo mėnesio ir 1949 m. liepos mėnesio. Tuo metu (pirmame antro pasaulinio karo tarpsnyje) Sovietų Sąjunga skelbėsi esanti neutrali, bet tam tikruose svarbiuose dalykuose bendradarbiavo su nacių Vokietija. Slaptai Vokietijos ir sovietų sąjungos nepuolimo paktą, pasirašyto 1939 m. rugpjūčio 22 d., paragrafai numatė, kad Sovietai jungsis su Vokietija, užkariaujant ir pasidalinant Lenkiją ir taip pat Pabaltijos respublikas. Kitas slaptas Sovietų-Vokietijos susitarimas pripažino tris Pabaltijos respublikas įeinančias į Sovietų įtakos sferą“. Tuo pačiu metu Sovietų Sąjunga užpuolė neutralią Suomiją ir užgrobė suomių Karelijos pusiasalį.

Tai buvo istorinis kontekstas, kuriame įvyko sovietinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija. Tuo metu vakarų demokratijose buvo stipri priešsovietinė viešoji nuomonė. Buvo žinių, kad Didžioji Britanija svarstė Sovietų Sąjungos atakavimą ryšium su Sovietų vykdomu Suomijos užpuolimu. JAV viešoji nuomonė buvo labai kritiška nusistačiusi dėl tų Sovietų teritorijų užgrobumo, įvykdytų susitarus su Vokietija. 1939 m. gruodžio 2 d. prezidentas Rooseveltas paskelbė „moralinį embargą“ JAV išvežamoms prekėms į Sov. Sąjungą.

1940 m. liepos 23 d., praslinkus keletui dienų po Sovietų įvykdyto Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobumo, valstybės sekretoriaus pareigas einantis Sumner Wells paskelbė formalų pareiškimą — gilų apgailėstą (deploring) dėl Sovietų įvykdyto užgrobumo. Kitais metais prezidentas Rooseveltas ir ministras pirmininkas Churchillis suformulavo Atlanto chartos principus, kurie aiškiai atmetė tokius veiksmus, kaip Sovietų įvykdytas Pabaltijos respublikų užgrobumas“.

Ar Helsinkio susitarimai pripažįsta teritorines Sovietų Sąjungos ribas? Jeigu taip, tai kaip tai suderinama su JAV linija nepripažinti Pabaltijos valstybių inkorporavimui? Ar Helsinkio susitarimai kokių nors būdu priešingi nepripažinimui Sovietų Sąjungos Pabaltijos valstybių savinimui?

Genijus be išsilavinimo — tai sidabras kasyklose.
B. Franklin

Jungtinių Amerikos Valstybių priklausymas Helsinkio galutinio akto susitarimui (1975 m. rugpjūčio 1 d.) formaliai nedaro negaliojančiu ir nėra priešingas JAV politikai nepripažinti Pabaltijos valstybių sovietines aneksacijos. Visų pirma, Helsinkio baigiamasis aktas nėra tarptautinė sutartis, bet susitarimas, kuris neturi priverstinių nuostatų. Nors šis susitarimas dažnai apibūdinamas kaip teikiąs teisinį pripažinimą 1945 m. įvykusių sienų pasikeitimų, tačiau jis kalba ne apie „pripažinimą“ ar „iteisinimą“ sienų, o tik apie jų „nepažeidžiamumą“, tai yra to susitarimo signatarai atsižada jėga vykdomų sienų pakeitimų.

Jungtinės Amerikos Valstybės laikosi diplomatinio pripažinimo Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų, kurios kiekviena turi savo pasiuntinybes Washingtone, kurių statusas ar pareigūnai yra paskirti tų nepriklausomų valstybių vyriausybių. JAV Valstybės departamentas turi tarnautoją, kurio žinioje yra Pabaltijos valstybių reikalai ir kuris palaiko ryšius su tų valstybių atstovybėmis. Tas tarnautojas Valstybės departamente yra narys Europos skryčiaus, o ne Sovietų skryčiaus“.

Tai mums reikšmingas Kongreso bibliotekos specialistų paruoštas dokumentas. Mes esame dėkingi kongresmeniui Michel už jo parūpinimą. Džiugu, kad jam pritarimą parodė ir Washingtono Atstovų rūmai, savo posėdyje pritardami, kad šis sprendimas būtų išspausdintas „Congressional Record“, kas ir buvo padaryta 1985 m. liepos 9 d.

Kalbant apie komunistų pagrobimą Lietuvą, prisimenant ir daugelį kitų jų pagrobimų kraštų, reikia prisiminti ir jų grobiamus žmones, net vaikus. „Reader's Digest“ rugpjūčio numerį yra vieno iš to žurnalo redaktorių — John Barron straipsnis, smulkiai aprašas, kaip komunistai Afganistane pagrobė apie 1000 vaikų. Barron, nuvykęs į Afganistaną, smulkiai tą aprašė. Pasirodė, komunistai tame okupuotame krašte surinko vaikus, kurių tėvai žuvė, kitus dar tik kūdikius, kai kuriuos pagrobė tiesiai iš gatvės, kitus atėmė nuo tėvų ir, išgabėję į Uzbekistaną, apgyvendino didžiąją jų dalį aptvertose stovyklose prie Taškento. Ten per tris mėnesius vykdė jų indoktrinavimą, įrodinėdami, kad rusai ir afganistaniečiai tai tas pats, įtaigoja, kad jie grįžę į savo kraštą bus turtingi ir bus valdžioje. Mokė juos karate ir jūstų, kaip prislinkti prie sargybinio ir vartoti ginklą.

Atrinkę 650 pažangesnių, nugalėtojų Samarkandą ir ten apmokė, kaip vykdyti teroristinius veiksmus — padėti bombas, sprogmėmis, kaip nudurti peiliu, kaip mėtyti granatas pro langus. Taip per 3 mėnesius apmokė, pasiuntė atgal į Afganistaną vykdyti teroristinių veiksmų prieš patriotus laisvės kovotojus. Vienas jų, vardu Naim, buvo patriotų atpažintas, paimtas nelaisvėn ir tą viską nepasakojo korespondentui Barron. Tai tokias kruvinas priemonės vartoja komunistai, ruošdami naujus janičarus savo užkariavimams.

Juoz. Pr.

Išmintingas žmogus turi ilgą ausis ir trumpą liežuvį.
Vokiečių priežodis

KATALIKŲ BAŽNYČIA RUSIJOJ SENIAU IR DABAR

pabaiga

Kazakstanas

Kazakų respublika savo plotu yra antroji Sovietų Sąjungoje, su pusaštunto milijono gyventojų. Beveik tuščiuose Kazakstano plotuose nuo 1935 m. pradėta kurti nauji pramonės centrai. Išaugo nauji miestai, nutiesti geležinkeliai, iškasti perkasai, atidarytos kasyklos. Tiems darbams vykdyti panaudoti vergai — tremtiniai. Kazakstane visoje pietinėje Sov. Sąjungos dalyje yra daugiausia koncentracijos stovyklų ir prievarta apgyvendintų tremtinių, kurių kelios dešimtys tūkstančių pabaltiečių.

Kazakstano katalikai yra 1940-1948 m. tremtiniai iš Pabaltijos kraštų ir vad. Volgos vokiečiai. Jie prie Volgos upės nuo 1764 m. buvo sukūrę apie 300 kaimų. Nuo 1924 m. jų gyvenama sritis sudarė autonominę respubliką. 1941 m. visi Volgos vokiečiai buvo ištremti į Kazakstaną. 1970 m. gyventojų surašinėjimas Kazakstane rado 1,846,000 vokiečių.

Ilgą laiką Kazakstano katalikai neturėjo nei bažnyčių, nei kunigų. Tik po Stalino mirties, katalikams reikalaujant, valdžia užregistravo įvairiose vietose katalikų bendruomenes, leido katalikų kunigams atvažiuoti į Kazakstaną ir atlikti religinius patarnavimus koplyčiose, įrengtose padidintuose gyvenamuose namuose įvairių tautybių katalikams. Iki tol Kazakstano katalikams patarnaudavo tik atsitiktinai atvykę kunigai iš kitur.

Dabar (1985) Kazakstane veikia šios koplyčios, turinčios prie jų kunigus.
Alma-Ata — klebonas kun. Jury Potereyko.

Karaganda. Pirmasis šios vietos klebonas Vladislavas Bukovinskis mirė 1974 m. Jo vietos iš Lietuvos atvyko kun. Albinas Dumbliauskas. Jis gavo valdžios leidimą pastatyti mūro bažnytelę. Jam pastoracijose talkino rytų apeigų vyskupas Aleksandras Chira (mirė 1984.V.26) tremtinys iš Užkarpačio Ukrainos. Dabar kun. A. Dumbliauskas turi du vikarus: Mikalojų Šabaną (g. 1910) ir Steponą Prišliaką (g. 1904).

Kustanaj — klebonas Aleksandras Ben, senelis 77 m. amžiaus.

Džambul — klebonas kun. Jonas Pavlovskij.

Pavlodor — klebonas kun. Pranas Megnis. Jis mirė 1983 m. Jis aptarnaudavo katalikus Šerbachty I ir Krasno-

armejskoje stotyse. Kas dabar jo vietoje — nežinoma.

Celinograd — klebonas kun. Boleslovas Babrauskas. Jis aptarnauja katalikus Šortandy ir Makinsk vietovėse.

Krasnoarmejsk (seniau Tainča), geležinkelio stotis. Klebonas kun. Jonas Lengle, jaunas ukrainietis.

Altiubinsk — klebonas Karl Gumpenberg.

Čiu (Džambulo srityje) — klebonas kun. Antanas Stanonec.

Kirgistanas

Kirgistanas respublikoje yra vienintelė katalikų parapija Frunzėje. Tai sena katalikų parapija. Jos ribose atidarytos 4 koplyčios, kurias aptarnauja Frunzės klebonas kun. Georgij Todavčič.

Tadžigstanas

Tadžigstano respublikos sostinėje Dušambe 1977 m. buvo pastatyta vieša koplyčia. Klebonas kun. Jonas Beleckas. Jis aptarnauja ir Kurgan-Timbe katalikus.

Gruzija

Gruzijos respublikos sostinėje Tbilisi (Tiflise), mirus gruzinų kilmės kunigui Saporasini, parapiją aptarnauja kun. Jonas Sniežinskis (1940-1968), ukrainietis, kilęs iš Murafos (Vinicos apskrities), baigęs Rygos seminariją.

Švilis — klebonas kun. Juozas Kornaševskis (1944-1970) irgi baigęs Rygos seminariją.

Federatyvinė SS respublika

Tai didžiausia sovietinė respublika plotu ir gyventojų skaičiumi (apie 135 mil.), apimanti rytų Europą ir šiaurės Aziją. Joje katalikų yra:

Maskoje — buv. prancūzų šv. Liudviko bažnyčia. Klebonas kun. Stanislovas Mažeika (g. 1905) iš Vilniaus arkivyskupijos.

Leningrade — buv. prancūzų Notre Dame bažnyčia. Klebonas kun. Juozapas Pavilonis (1914-1937) iš Latvijos. Novosibirsk — (miestas vakarų Sibire). Čia klebonas kun. Juozapas Swidnickis. Jis 1984 m. gale buvo suimtas, dingo be žinios. Jo vietoje pagal turimas netikras žinias nuo 1984 dirba kun. Sigitas Jurčys (1952-1984) iš Telšių vyskupijos.

Čelebinske — pietų Uralo mieste, yra katalikų bendruomenė, tačiau kunigo neturi.

Volčika — irgi katalikai be kunigo.

Prokopske — Komorovo srities miestas. Čia katalikus aptarnauja kun. Vasilijus Rudka.

Moldavija

Moldavijos respublika, esanti tarp Rumunijos ir Ukrainos, turi apie 4 mil. gyventojų. Stiprios katalikų bendruomenės yra Kišiniove (čia turi seną koplyčią kapuose), Raškove (koplyčia perstatyta iš gyv. namo) ir Bielce (koplyčia įrengta gyv. name).

Ilgą laiką Moldavijos katalikai neturėjo kunigo. Pagaliau 1974 m. gale atvyko kun. Vladislavas Zavalniuk, kilimo ukrainietis, mokslus baigęs kunigų seminarijoje Rygoje. Jis aptarnavo aukščiausiai minėtas katalikų bendruomenes. Tačiau komunistinė valdžia įvairiais būdais jo kunigišką darbą trukdė: atėmė kunigo darbo leidimą, baudė pinigineis baudomis, kalėjimu ir psichiatrine ligonine. (Žiūr. LKB Kronika nr. 41, 42, Dok. 40). Pagaliau buvo ištremtas į Latviją. Dabar Moldavijos katalikus aptarnauja kun. Kazimieras Sosnovskis (1918-1941) iš Latvijos.

Gudija

Gudijos respublikoje, 1939 m. rusams prijungus vakarinę Gudijos dalį (Vilniaus arkivyskupijos rytinę dalį), ten liko apie 280,000 katalikų. 1978 m. Gudijoje dirbo apie 30 kunigų, aptarnaudami kartais iki 10 parapijų. Metams bėgant jų skaičius dėl mirimų smarkiai mažėja. Šiek tiek pagalbos ateina iš Latvijos ir Lietuvos.

Iš Latvijos, baigę Rygos kunigų seminariją, Gudijoje dirba šie kunigai:

Kun. Stanislovas Bojarūnas — Volkoviske.

Kun. Pranciškus Grinkevičius — aptarnauja Budslava, Kriviči, Vojstam parapijas.

Kun. Juozas Trubovič — Gardino buv. pranciškonų bažnyčia Gardine.

Kun. Česlovas Vilčinskis — Braslavo klebonas.

Kun. Antanas Chanko — aptarnauja Novy-Dvor, Žaludko parapijas.

Iš Lietuvos nuvyko į Gudiją ir dirba šiose vietose:

Gervėčiuose — kun. Kazimieras Gvozdovičius (Vilniaus arkiv.).

Ivje — kun. Leonidas Nesčiukas (Vilniaus arkiv.).

Induroje, Lunoje — kun. Kazimieras Žilys (Kaišiadorių vysk.).

Karagandos katalikų bažnyčios pašventinimas. Iš kairės sėdi: Dušambe kleb. kun. J. Swidnickis, vysk. Aleksandras Chira, Alma-Atos klebonas kun. Jurgis Petreyko, stovi: Džambulo kleb. kun. Jonas Pavlovskis, Karagandos kleb. ir šios bažnyčios statytojas kun. Albinas Dumbliauskas.

Estija

Estijoje 1939 m. buvo apie 2000 katalikų, 6 parapijos, 11 kunigų ir apie 20 vienuolių vyrų ir moterų. Jie visi buvo ne estai. Vienintelis Estijos katalikų vyskupas Edvardas Profitlich. Rusams okupavus Estiją, 1940 m. visi svetimi šaliai kunigai buvo ištremti, vysk. Profitlich suimtas, išvežtas į Rusiją ir dingo be žinios. Likę keli kunigai buvo suimti ir įmesti į kalėjimą. 1945 m. Estijoje liko tik 2 kunigai. Bet ir tie dingo. Šiandien Estijos Talino ir Tartu parapijas aptarnauja vienintelis kunigas Mikelis Krumpans iš Latvijos. Yra žinių, kad Estijoje yra slapty atsivertimų iš pravoslavų kunigų ir tikinčiųjų.

Užbaigai

Iš šiamė rašinyje paminėtų vietovių ir kunigų įvairiose Sov. Sąjungos respublikose matyti, kad katalikų Bažnyčia tuose kraštuose yra gyva, veikli, auganti. Tai yra dėl ten dirbančių kunigų pasišventimo, aukų ir kančių. Čia paduodame tik vieno — kun. Juozapo Swidnickio odiseją.

Kun. J. Swidnickis gimė 1937 m. Šmerinkos parapijoje (Ukrainoje), to meto Lenkijos ribose. Rusams okupavus kun. J. Swidnickio tėviškę, jis baigęs jau sovietinę mokyklą, Leningrade studijavo architektūrą, atliko karinę priverole raudonojoji armijoje. Atvykęs į Rygą, prašė priimamas į kunigų seminariją, tačiau valdžios atsakymas buvo „niet“.

Beliko tik slapta, privačiai rausti kunigyste. Pastangos gauti valdžios leidimą tapti kunigu tęsėsi penkerius metus (1967-1971). Matydamas, kad niekad negaus leidimo tapti kunigu, buvo vieno vyskupo slaptai pašventintas. Bet eiti kunigo pareigas reikia vėl valdžios leidimo. Jį gavo tik 1975.I.10 ir buvo paskirtas Žitomiro parapijos (Ukrainoje) vikaru.

(Nukelta į 4 psl.)

KAN. P. MARTIŠIUS — PRIENŲ ŠVIETĖJAS

7

Rugsėjo pradžioje buvo tiek parengti keturi kambariai, kad tik su dviem savaitėm pavėlavimu 1920-1921 m.m. galėjo pradėti darbą visos keturios klasės savuose namuose.

Trūkstant lėšų kasmet buvo įrengiami tik tie, kas buvo būtina tiems mokslui metams. Naujai atkeltas vietoj Stanilui klebonas kun. J. Valaitis ne tik netrukė stovybos, bet nuolat parūpindavo pritrūkusiam pinigų direktoriui pinigines paskolas. Mokykla buvo galutinai įrengta tik 1924 metais. Kartu buvo išmokėti ir visos skolos. Namų statybai ir įrengimui išleista 464 tūkst. auksinų ir 33,166 litai.

Įrengtų kambarių užteko visoms aštuonioms klasėms, kabinetams, raštinei, mokytojų kambariui. Paisybai kambarys buvo įrengtas trečiame aukšte pastogėje. Į jį šviesa patekdavo pro stogo langą. Kiekvienam mokiniui čia buvo atskiras piešimui pritaikytas stalielis. Namų apatijoje buvo butas sargui, o priešais paisybos kambarį, pakreipęje direktorius įsirengė butą sau.

Pr. Dovydatišis savo knygelėje „Kun. Peliksas Martišius“ 15 psl. taip pavaizduoja direktoriaus butą: „Jo butas — tai ne butas, o tik palėpė, kurioje paprastai visokie seni trantai sumetami. Mat, gimnazijos statytojas ir jos direktorius pirmiausia rūpinosi patalpomis klasėms, o sau patogumo niekėjo. Dėlto, gimnazijai pririekiant vis daugiau kambarių, direktoriui teko kraustyti vis aukštesn ir

galop įsikurti pačioj pastogėj, tokio pavidalo patalpoj, kuri šviesos ima tiesiai iš dangaus pro langą stogę“.

Kadangi gimnazijai patalpos buvo pastatytos, tai švietimo ministerija patenkino gyventojų prašymą ir nuo 1921 m. vasaros progimnazija paversta pilna gimnazija ir leista joje atidaryti penktąją klasę.

Direktoriui dabar sudarė daug rūpesčio mokytojai: gimnazija pilna, o mokytojų daugumas tik gimnazijų abiturientai, nuolat besikeičia.

Taip pat buvo pageidaujama, kad ir gimnazijų direktoriai būtų baigę aukštąjį mokslą. P. Martišius buvo baigęs tik kunigų seminariją. Būdamas jautrus ir norėdamas visur būti pavyzdys, 1921 m. rudenį rašo „Žiburio“ draugijos centro valdybai pareiškimą, kad atsisako iš direktoriaus pareigų, iš tos mokyklos, kurią didžiausiu vargu sukūrė, įdedamas tiek savo širdies. Surado savo vietai ir kandidatą, tik ką grįžusį iš Romos, kun. dr. Jurgį Narijauską. Prie atsisakymo pridėjo ir kun. J. Narijausko prašymą, kad jį skirtų Prienų gimnazijos direktoriumi. Abu raštus išsiuntė „Žiburio“ draugijos centro valdybai. Savo atsisakymą iš direktoriaus pareigų kun. P. Martišius taip motyvavo: „Numatydamas, kad toliau nepajėsiu kaip reikiant aprėpti ir direktoriaus ir namų statymo ir ruošimo, be to, mokytojų, jau seniau pradėjau galvoti direktoriavimo pareigas pavesti kitam asmeniui. Kadangi Prienuose reikės visos gimnazijos, reikia žiūrėti, kad direktorius būtų su centru. Nors dabar švietimo ministerija to dar nereikalavo iš Prienų, bet toliau gali pareikalauti. Jau 1919 m. pradžioje švietimo ministeris Yčas apie tai užsiminė. Jei ne švietimo ministerija, tai kiti gali pradėti to

reikalauti. Geriau tai numatyti... Siemet turu darbo perdaug, bijau, kad perilsės netapčiau invalidu, kitiems sunkumu“.

„Žiburio“ draugijos centro valdyba šių prašymų nepatenkino. Ji pavėdė direktoriui kun. Martišiui priėmimo Lietuvos universiteto, Teologijos-filosofijos fakulteto išsilauktyti teologijos kurso egzaminus ir gauti aukštojo mokslo baigimo diplomą.

Sie egzaminai kun. P. Martišiui nesudarė didelių sunkumų, nes dirbdamas pastoracinį darbą, gilinosi į teologinius klausimus ir buvo labai apsiskaitęs. Lietuvių kalbos egzaminų komisija prie švietimo ministerijos, susipažinusi su jo išspausdintųjų raštų kalba, net nė žodinio atsakymo nereikalavama, pripažino jį pakankamai lietuvių kalbą mokančiu. Pastausis gimnazijai namus, buvo padaryta tvirta atrama mokyklai augti ir plėstis. Po metų kiti emė stiprėti ir mokytojų personalas. Cenozo neturinčius mokytojus pamažu keitė diplomuoti specialistai. Direktoriui, prieš kviesdamas naują mokytoją, stengėsi surinkti žinias apie jo išsilavinimą, pažiūras, gabumus, charakterį ir elgesį. Žiūrėjo, kad mokytojas neduotų blogo pavyzdžio mokiniams.

Pamažu susidarė darnus ir pajėgus mokytojų kolektyvas.

Gimnazija turėjo sporto aikštę, kabinetus, knygyną ir pakankamą kiekį mokslo ir pavaizdumo priemonių, kad sėkmingai galėtų išeiti gimnazijos numatyta mokomųjų dalykų kursą.

1925 m. vasarą baigė gimnaziją pirmoji šios mokyklos abiturientų laida.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

CLASSIFIED GUIDE

Inz. Jurgiu Mikailai su žmona Regina išvykstantiems į Florida, išleistuvių dalyviai W. S. universiteto Lietuvių kambaryje atsisveikinime. Viduryje sėdi Regina ir Jurgis Mikailai. Nuotr. K. Sragausko

SU REGINA IR JURGIU MIKAILOM ATISISVEIKINANT

Kadaise gausus ir gajus Detroito lietuvių telkinys akivaizdžiai mažta, tirpsta. Vieni apraudoti keliauja į Holy Sepulchre kalnelius, kiti, pensininkais tapę, su visokiais linkėjimais išlydimi į šiltesnes valstijas. Neskaitant didelio būrio šiaip gerų tautiečių, Florida senatvei sau pasirinkusių per paskutinius nepilnus metus ten išvyko ir trys visuomenininkų poros: Marija ir dr. Leonas Bajorūnai, dr. Vanda ir dr. Vytautas Majauskai bei Danutė ir Alfonsas Velavičiai. Pridėjus neseniai į Chicago apylinkę išsikėlusius Jadvygą ir dr. Adolfą Damušius bei į Louisianą su darbu nukeltus Vitaliją ir dr. Kęstutį Keblius, Detroito telkinį juntame didelę spragą.

Naujausia Detroito kolonijai padaryta žaizda — Reginos ir Jurgio Mikailų pasitraukimas irgi į Florida, į St. Peterburgo apylinkę. Ten pasistatę gražius namus, čia viską likvidavę, 1985 m. liepos 30 d. į jiedu Detroitą visam laikui paliko.

R ir J. Mikailom buvo suruoštos trejos išleistuvės: Stasės ir Antano Zaporackų namuose — liepos 23; Wayne State universiteto Lietuvių kambary — liepos 25; Stasės ir dr. Vlodo Bublų namuose — liepos 27. Išleistuvė Wayne Valstyb. un-te man dalyvauti neteko, tad nežinau tik tiek, kad ten su išvykstančiais atsisveikinimo įvairių organizacijų atstovai.

Pirmosiose išleistuvėse vaikių metu kalbėjo Antanas

Zaporackas. Siltai prisiminęs pažintį su Jurgiu Mikaila nuo vaikystės laikų, nes abu gimę ir augę gretimuose Džukijos kaimuose, pabrėžė Jurgio angažavimąsi visokiems visuomeniniams darbams. Didžiausią padėką reiškė už du dalykus: kad A. Zaporacką prieš daugelį metų prikalbėjo mesti nors lengvą, bet jokios ateities nežadantį darbą Chryslerio sandėliuose ir pradėti karjerą braižyboje ir kad nuolat gausiomis aukomis remia Lietuviškų melodijų radijo valandėles.

Trečiojoje išleistuvėse, prieš tostą keldamas, dr. Vladas Bublys atskleidė ir kai kuriuos Jurgio Mikailos visuomeninės veiklos Detroito faktus, maždaug šitaip kalbėdamas:

Apsigyvenęs Detroito, J. Mikaila suorganizavo Ateitininkų sendraugių skyrių ir 1949-50 m. jam pirmininkavo.

Buvo pagrindinis Detroito Lituaništinės šeštadieninės m. los steigėjas (su Stase Bublione ir Rachele Memeniene išrūpinęs patalpas), o vėliau kelėtą kartų tos m. los tėvų komiteto pirmininkas bei lėšų telkėjas.

Dainavos jaunimo stovyklai prie Manchesterio, Mich. kuriantis, yra atlikęs eilę didelių pirmųjų darbų (keliai, elektros laidai, ežerėlio sutvarkymas), o vėliau, kaip starybos k-to pirmininkas, pasitelkęs inž. dr. Leoną Bajorūną, įvykdė būtiniausių pastatų statybą (vaisėms baigiantis, šeiminiams dekodamas, pats J. Mikaila prisiminė Dainavai paaukojęs trejus sunkaus darbo metus). Jo dėka 1957 m. pavasarį būtiniausias statybos užbaigtos ir liepos mėnesį jaunimas jau stovyklavo.

Kai 1953 m. įsteigto LB Detroito skyriaus veikla už metų pašljo dėl kai kurių svarbių jos narių pasitraukimo, būdamas pirmininku J. Mikaila kooptavo porą energingų žmonių, kurie veiklą pagyvino. Sekančiais metais pirmininko pareigas perdavęs Česlovui Stanuliui, pats pasilikė vicepirmininko poste ir padėjo skyrių pastatyti ant kojų finansiniu bei organizaciniu atžvilgiu.

Ateitininkų sendraugių c. valdybą 1963 m. išrinkus iš detroitiečių, J. Mikailai teko vicepirmininko pareigos. Tuo pačiu metu jis organizavo atkūrimo šeimų stovyklas Dainavoje, prisimdamas techniškus bei finansinių reikalų našta.

Milžinišką darbą atliko pirmininkaudamas komitetui, kuris irenę reprezentaciją Lietuvių kambary Wayne State universitete.

Daugelį metų darbuosi Detroito Balfio 76-tajam skyriuje, o paskutinius kelis metus yra Balfio centro direktorių tarybos nariu. Stambiomis sumomis remia lietuvių kultūrinę bei organizacinę veiklą.

Abu, A. Zaporackas ir dr. V. Bublys, siltai žodžiais paminėjo ir prof. Reginą Mikailienę (anksčiau — Čižūniene), apgalvestaudami, kad Detroito lietuviuose jai nebuvę progos pasireikšti (abu našliai, Regina ir Jurgis šeima sukūrė prieš ketverius metus, bet jau gerą laiką dalį praleisdavo tai Floridoj, tai kelionėse, taip, kad Reginiai Detroitas ir liko svetima vieta).

Atsisveikinimo proga ir šio rašinio autorius turėčiau daug ką nuo savęs pridėti, bet bandysiu savo pastabas sutrumpinti. Visų pirma, pažinau Jurgį Mikailą kaip puikų matematiką, mano žmonos mokytoją ir direktorių Memmingeno gimnazijoje. Dar geriau pažinau, kaip brianti inžinierius, pirma Detroito dirbęs Chryslerio inžinierioj, paskui perėjusį į general Motors inžinieriją ir pasižymėjus eile išradimų, patobulinimų, patentų. Jo gerą širdį ir norą padėti kiekvienam tautiečiui patyriau ir asmeniškai. Kai trejus metus padirbėjęs Chryslerio braižykoje, etatus mažinant, buvau paleistas iš darbo ir padėtis atrode būsianti beviltiška, turėdamas reikalų su GM ir mažesnis inžinierinėmis firmomis jis mane įtaisė į Paramount Engineering braižyklą. Tiesa, užsibuvęs ten tik apie tris savaites, Chryslerio pakviestas, džiūgaujamas grįžau atgal ir dar 22 metus pasilikau nebeleidžiamas iki pensijos. Bet Jurgio Mikailo paslaugos niekada nepamiršau ir nepamiršiu.

Pagaliau dar turiu pasakyti, kad susižavėję juo atsiminimai apie linkačių ginklų dirbtuves (jis prieš karą ten buvo Technikos skyriaus viršininkas), prieš kurį laiką išspausdintais „Kario“ žurnale. Tai ir linkėčiau, kai susitvarkys naujoji gyvenvietė, įrinkti į platesnį atsiminimų rašymą, nes žinau, kad Jurgis Mikaila turi labai daug ko ir svarbaus pasakoti.

Alfonsas Nakas

PAVERGTŲJŲ SAVAITĖ PER RADIJĄ

„Laisvės Varpo“ radijo programa kasmet daug dėmesio ir laiko skiria Pavergtų Tautų savaitei lietuvių ir anglų kalbomis. Siemet tos savaitės proga liepos 21 d. laidoje plačiai lietuviškai kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, o angliškai — Jonas Gedraitis, taltininkas anglų kalba. Jiedu ryškino Sovietų S-gos imperializmą, šio krašto pastangas sudaryti sąlygas, kad visi kraštai galėtų laisvai tvarkytis demokratiniais principais, o taip pat pavergtų tautų siekius išsilaisvinti bei viltis, į šio krašto konkrečią pagalbą.

P. Viščinis pabrėžė, kad nuo 1959 m., pagal kongreso priimtą rezoluciją, prezidento skelbiama pavergtų tautų savaitė iškelė naują pavergtų tautų išsilaisvinimo viltį, kuriai įgyvendinti reikia konkrečios veiklos. Be jos pavergtų tautų savaitė teliks graži idėja, kaip tokia idėja liko Atlanto charta. Tos akcijos pasigendama ne tik šio krašto administracijos, bet taip pat iš pavergtų tautų atstovų šiame krašte. Prezidento skelbiama pavergtų tautų savaitės pagrindu reikėtų išvystyti gyvesnę veiklą už pavergtų tautų išsilaisvinimą, sudominti tuo reikalu plačiąją šio krašto visuomenę. O Jonas Gedraitis angliškai pažymėjo, kad pavergtų tautų savaitė tėra simbolis, kurį reikia paversti tikrove. Neuztenka tik pavergtų tautų savaitės proga prisiminti pavergtas tautas, bet būtina visą laiką dirbti dėl tų tautų išsilaisvinimo.

RENGINIAI

Rugpjūčio 11 d. Minkų radijo valandos piknikas Romovus parke Brocktone. Visi kviečiami.

Rugpjūčio 25 d. Vyčiai organizuoja autobusą į Kankinijų šventovę Auriesville, N.Y., kur bus Mišios ir Kryžiaus keliai, vadovaujant kun. Pugevičiui. Autobusas iš Bostono išeis nuo 7-tos gatvės koplyčios 10 val. ryto. Užsiskaiti galima pas vyčius.

Rugsėjo 22 d. Vyčiai organizuoja ekskursiją į Pines katedrą N.H. Vyks autobusu.

HOME IMPROVEMENT

MIKE'S HOME & BUSINESS IMPROVEMENT COMPLETE HOME REMODELING INTERIOR DECORATING LANDSCAPING ROOFING DRIVEWAY TOPPING 100% Financing Available FREE ESTIMATES Insured • Bonded 830-3569

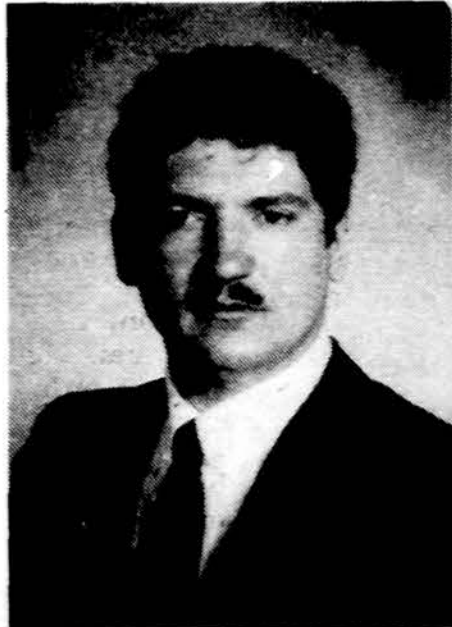
JAY DRUGS VAISTINĖ RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas 2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629 Tel. — 476-2206

Spalio 13 d. „Laisvės Varpo“ rudens renginys So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėj.

Lapkričio 9 d. Balfio 72-ro skyriaus rengiama vakarienė Sandaros klube Brocktone.

Lapkričio 24 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

RAMŪNAS A. IVAŠKA INŽINEIRUS PILOTAS

Northeastern universitete Bostone birželio mėnesį „Bachelor of Science Mechanical Engineering“ laipsnį gavo Ramūnas A. Ivaška. Jis buvo N.U. Flying club prezidentas ir buvo dekanas garbės sąrašė. Ramūnas yra pilotas vienmotorių ir daugmotorių lėktuvų. Yra skraidymo instruktorius. Pagrindinės pareigos — instrumentai ir komerciniai lėktuvai. Jis tikrina, kalibruoja ir išbando tuos instrumentus. Jau yra išskraidęs 1233 valandas. Skraidyti pradėjo 1980 metais ir nuo to laiko nesiskiria su lėktuvais, nors ir tėsė studijas.

Ramūno tėvai yra advokatas Rimantas ir chemikė Dalia Ivaškos, gyv. Bostone. Sveikinam jauną inžinierių pilotą Ramūną A. Ivašką, linkime sėkmės šio daugiašakėje aviacijos tarnyboje, o taip pat ir asmeniškame gyvenime. Kartu su jo tėveliais, broliu ir seserimis džiaugiamės Ramūno pasiekimais.

SPEEDY LUBE Full service oil change. Check & fill all fluids. No appointment necessary. 5-19 W. 79th Street, Burbank, Ill. 4 bloc. West of Cicero on 79th St. CALL — 422-1232 Hours: Mon. thru Fri. 8 a.m. - 6 p.m. Saturday 8 a.m. - 4 p.m.

HAN'S LIQUOR STATION "A Trusted Name For Quality And Prices" 2001 W. 51st St. — Tel. 436-8822 Hours: Mon.-Thurs. 9 a.m.-10 p.m. Friday and Sat. 9 a.m.-11 p.m. Sunday 12 Noon to 7 p.m.

VENANCIJAUS ALISO Išeivijos ir egzotiškosios poezijos rinktinė ANAPUS MARIŲ

Išleido Ateities Literatūros Fondas, pasitinkant 10 metų su kaktį nuo poeto mirties Brazilijoje. Rinktinę redagavo Kazys Bradūnas. Biografinę kūrybos apžvalgą parašė Antanas Vaičiūlaitis.

Puošnaus, iliustruoto 192 psl. leidinio kaina — 7 dol., su persiuntimu 8 dol. Knyga gaunama ir „Drauge“.

JAY DRUGS VAISTINĖ RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas 2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629 Tel. — 476-2206

HELP WANTED

Wanted Cooks and Waitresses for ethnic restaurant TIFFANY RESTAURANT 15600 S. Cicero Av., Oak Forest Tel. — 687-3400

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. naujai atremontuotas 6-ių kamb. butas 2-me aukšte, Brighton Parke. Tik suaugusiems. Jokių gyvulių. Skambint tarp 6 ir 8 val. vakaro tel. 376-1323

ISNUOM. miegamas kamb. Galimybė naudotis virtuve. Marquette Parke. Skambint po 6-os val. vakaro tel. 434-3784

MISCELLANEOUS

G.W. ROOFING & ALUMINUM Shingle Roofing & Repairs 30 Lb. Roofing Aluminum Gutters & Siding Free Estimates-Fully Insured Financing Available 585-8551

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4259 S. Maplewood 254-7450 Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilytėbės prašymai ir kitokie blankai

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-9654

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vasuojame visų rūšių grindis BUBNYS Telef. — RE 7-5168

DISCOUNT ROOFING AND CONSTRUCTION

Roofing — Aluminum/Siding Fascia Trim/Soft — Windows & Doors — Porch Repairs All phones anytime Tel. — 548-2311

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SILDYTVIVUS

Kreiptis į Hermaną Dečkį Tel. 595-6624 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijal, Stereo ir Oro Vėsintuvai PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda. Priimame MASTER CHARGE ir VISA Tel. — WA 5-9063

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų Tel. 376-1882 arba 376-5996

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 5 kamb. (2 miegami) bungalow, geram stovy Centr. Saldymas. 2 Saldytuvai, 2 garo plytos. Skalbiamoji maš., džiovintuvas. 72-os ir Spaulding apylinkėje. Skambint 737-7077

BERWYN — BY OWNER

Large raised ranch, 3 bdrms., 2 baths, 2 woodburning fireplaces, central air. Professionally remodeled with many deluxe features. Newer garage. Mid 50's. Days 652-1148; Eves 749-0922

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public 2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6529 S. Kedzie — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

POVILAS KAUPAS

(Spaudai paruošė Bronius Murinas) Redakcinė komisija — Vytautas Kasniūnas, Aleksandras Marčiliošis, Juozas Mielulis, Bronius Murinas.

Išleido dail. Povilo Kaupo parodos rengimo komisija 1979. Spausdino Morkūnas. Didelio formato kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu — \$6.84.

Illinois gyventojai dar prideda 36 ct. valstijos mokesčio. Užsaky. mus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Ateitininkų vadovas

Stasys Yla

„VADOVO“ pirmąją laidą visiškai išsėmus, reikalingu ypač pajuto studentų, moksleivių ir jaunųjų ateitininkų vienetų vadovai ir nariai, stovyklų ir kursų programų vadovybės — taip rašo pratarmėj antrojo „VADOVO“ laidoje. Išleido Ateitininkų Federacija — knygos autorias atminimui pagerbti. 478 psl.

Spaudė „Draugo“ spaustuve Chicago 1983. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

TIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS

IDOMI KNYGA

KUNIGAS JUOZAS

VAILOKAI IS

Parašyta Jono Sako-Sakevičiaus

Joje plačiai ir išsamai aprašome kun. J. Vailokaičio veiklą prieš Pirmąjį pasaulinį karą per karą ir nepriklausomybės laikais. Ypač įdomia aprašyta kun. J. Vailokaičio gyvenimas Sibire ir gyvenimo pabaiga be mirtis Lietuvoje.

Knyga gaunama „Drauge“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Su persiuntimu 9.50 dol.

Illinojaus gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos takų.

Persikaitę „Draugą“, duokite ji kitiems pamėkalyti.

KALTALIKŲ BAŽNYČIA

(Atkelta iš 3 psl.) nias į pamaldas susirenka apie 250 tikinčiųjų.

Bet ir šiame Sibiro užkampyje kun. J. Swidnickio veikla nepatinka vietos komunistams. Prieš pat 1984 m. Velykas „nežinomi“ vagys apipiešia kun. J. Swidnickio butą, pavagia tik religinius reikmenis: Mišiosms taure, liturginius drabužius ir knygas, bažnytinius baltinius. Bet kun. J. Swidnickis nenuleidžia rankų ir tesia savo pastoračinį darbą iki 1984 m. Kalėdų. Jų metu buvo suimtas dėl „nelegalių susirinkimų organizavimo“ ir dingo be žinios. Tikriausiai nepasijustas į kitą parapiją.

Pastaba: Kunigų gyvenamos vietos yra iš 1983-85 m. sąrašų. Per tą laiką gal ne vienas jau bus atsidūręs kitur arba dingęs be žinios, kaip kun. J. Swidnickis. J.V.

Kviečiame visus Laisvojo Pasaulio jaunus Vokalistus - Instrumentalistus registruotis

KONKURSUI

Rengia JAV LB Kultūros Taryba
Premijų mecenatas Lietuvių Fondas

Konkursas įvyks Clevelande š.m. spalio 5. Dalyvių amžius nuo 16 iki 30 metų

Registruotis iki rugsėjo 15
pas Andrių Kuprevičių
2166 N. St. James Pkwy
Cleveland Hts, OH 44106. Tel. 216-321-1710

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, ME

BENEDIKTO POVILAVIČIAUS KONCERTAS

Pranciškonų vasarvietė pradėjo savo kultūrinę programą šįmet liepos 27 d. Benedikto Povilavičiaus koncertu. Į šio solisto koncertą atvyko amerikiečiai ir iš tolimesnių vietovių, nes jį yra girdėję dainuojant pernai metais ir dar anksčiau. Šiomet solistas atvežė programą, kur Schuberto dainas ir kitų kompozitorių arijas išvertė į lietuvių kalbą mūsų žymus poetas Stasys Santvaras. Tai didelis dalykas lietuviams. Vertimas padaro dainos turinį suprantamą, bet ne svetima. Kur dainų originali kalba? Visų nepatenkinti pluduriuojamas tarptautiniame vandenynė.

Koncertas buvo pradėtas trimis Schuberto dainomis: Palydovas „Doppelgaenger“, Buvimas (Aufenthalt), Serenada (Standchen). Solisto balsas skambėjo minkšta spalva; interpretacija, reikalaujanti paprastumo, buvo puiki, mūsų lietuviškos širdys tirpo, nes galėjai suprasti kiekvieną gražiai ištartą žodį. Schubertas savo kūryboje išskėlė fortepiono palydą, padarydamas fortepiono lygiu partneriu balsui. Ši uždavinį su elegancija ir paprastumu atliko kompozitorius Jeronimas Kačinskas,

APIE TEISININKŲ SUTARTĮ SU SOVIETAIS

Amerikietis profesorius Alan Dershowitz, kuris yra Harvardo Teisės fakulteto sovietinės teisės vyriausiasis ekspertas, kalbėjo ABA - American Bar Association - Teisininkų sąjungos metiniame suvažiavime apie sutartį, ką tik pasirašytą tarp amerikiečių ir sovietų teisininkų. Sutartis remiasi „abipusiška pagarba“ vienu kitiems teisiniuose reikaluose ir siekia abiejų grupių glaudaus bendradarbiavimo.

Profesorius Dershowitz sutartį ryžtingai smerkia ir vadina tokį bendradarbiavimą „laisvojo pasaulio didžiausiu pasityčiojimu iš žmogaus teisių Sovietuose“. Sovietų delegacijos vienas iš signatarų, Samuel Zivs, yra garsus antisemitas, o buvo oficialiai priimtas čia paties Aukščiausio teismo vyriausio teisėjo Warren Burger, kas profesorius vadinama visišku nesuigaudymu. Šitoks žygdarbis esąs padarytas visiškai neatsiklausus teisininkų sąjungos narių ir turėtų būti atšauktas ar bent atidžiai perredaguotas. Sutartyje numatyti ir pasikeitimai tarp abiejų šalių tiek atitinkamais spausdiniais, tiek asmeniškais vizitais, tuo tikslu ruošiant tarpininkavimo seminarus Maskvoje ir Chicagoje. Dershowitz pajukia naiviai galvo seną, kad abiejų kraštų, Sovietų ir Amerikos piliečiai yra laisvi kritikuoti tiek savo, tiek svetimą valdžios formą. „Joks teisininkas, kuris bus įtariamas sovietų sistemos kritika, nebus įtraukiamas į tokia Amerikon siunčiamą delegaciją“, baigė savo kalbą Harvardo profesorius.

kuris buvo solisto akomponia-

V. Banaičio „Gieda gaideliai“ atkreipė klausytojų dėmesį į mūsų lietuviškos muzikos aruodus. Rodos, jautė lietuvišką sodybą, prisirišimą prie savo žemės, meilę gamtai ir jos atjautimą. J. Gruodžio „Esk, karvute“ ir „Obelėlė“ rodė kompozitoriaus gilų ryšį su kasdienybės darbais ir jautė, kad didėji mokslai neišrovė iš lietuviškos širdies lietuviškos ir jos vargų. Dvi dainos dabartinių lietuvių kompozitorių „Ei, vėjelė“ Kairiūkščio ir V. Klovos „Generalija aš išginiau“ davė progos klausytojams palyginti senų, nepriklausomybės metais užaugintų meistrų kūrybą su šių dienų, modernizmo pavėsyje gyvenančių ir sunkų svetimųjų jungą nešančių kompozitorių darbais. Jaunesnių kompozitorių kūriniai monumentaliskesni, harmonija komplikuotesnė, charakteris tragiskesnis ir patys veikalai daug įdomesni. Solisto graži ir aiški tarsena, gražiai išvystyta dinamika,

balso malonus tembras, lengvumas sukėlė pojūčių audrą.

Antrą koncerto dalis buvo skirta operų arijoms. Solistas atliko prologą iš operos „Pajacai“, kompozicija Leoncavallo, operos, kurią labiausiai išpopuliarino lietuvių tarpe Kipras Petrauskas tenoro arija. Baritono atliekamas prologas, mažiau girdėtas, tragiškas, kaip ir visa opera, nėra populiarus. Solistas davė tragiško juokdario Toni tipą labai giliai ir prasmingai.

Populiari Zermonto arija „Palikai tėvų namus“ iš operos „La Traviata“, kompozitoriaus Verdi, buvo atlikta sentimentalia nuotaika tėvo, kuris nenori, kad jo sūnus paklystų, gyvendamas su pasileidusia moterimi. Verdi geniali melodija buvo atlikta su tikru nuoširdumu ir paprastumu.

Linksmi nuteikė klausytojus Figaro arija iš operos „Figaro vestuvės“, kompozicija Mozarto, komiškos operos, kuri iš esmės turi savyje daug tragizmo ir kovos už socialinį tarno būvį. Salėje plovimai nenustojo ir buvo prašoma biso. Solistas atliko vieną iš gražiausių lietuvių arijų „Aš papuoščiau

žirgo galvą“ šių dienų kompozitoriaus Klovos iš jo operos ir Šimkaus harmonizuotą liaudies dainą. Koncertas buvo baigtas klausytojams vis plojant. Pertraukos metu ir po koncerto susirinkę kėlė klausimą, ką reiškia generalija? Aiškinau, kad tai karvių bandos ganymo sąvoka, vistiek nebuvo aišku. Nėra ir man aišku. Visą ką aiškinau, man buvo aišku: ir trumpas kompozitorių biografines žinias, jų kūrybinį savitumą, operų apibraižas ir turinio šiklus.

Tas palengvina ir pajvairina pačią programą, nes klausytojai gauna naujų minčių, kaip tai daroma amerikiečių operose. Vienas man pačiai nebuvo aišku - generalija. Koncertas praėjo maloniai ir besitęsiančios vaisės metu mintys buvo diskutuojamos toliau ir giliau. Ačiū solistui Benediktui Povilavičiui ir ypač akompaniatoriui kompozitoriui Jeronimui Kačinskui už jų gražų koncertą.

Elena Vasyliūnienė

Tas, kuris išmoka išminties taisyklės, prie jų nepriderindamas savo gyvenimo, yra panašus į vyrą, kuris ariau laukus, bet nesėja.

Saadi

Po ilgos ir sunkios ligos 1-mą val. popietę rugpjūčio 4 dieną, 1985 m., sulaukęs 79 m. amžiaus.

A. + A. JONAS KALVĖNAS

Gyveno Hot Springs, Arkansas, Anksčiau gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėse.

Gimė ir augo Sibire, Caro laikais išvesto knygnešio anūkas. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Nulūdime liko žmona Adelė Kalvėnienė-Silekytė; brolis Pranas Sibire; Chicagoje švogeriai Kazimieras Dūdėnas; Adelės Kalvėnienės sesers vaikai: Jurgis Dūdėnas su šeima, Anelė Juodvalkienė, jos vyras Jonas ir šeima, Virginia Balnienė, jos vyras Vytautas ir šeima; krikšto vaikai Lidija Dūdėnas ir Romas Juodvalkis; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį ir ketvirtadienį, nuo 1 iki 9 val. vakaro Petkuso Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvių apeigos įvyks penktadienį, rugpjūčio 9 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, ir po gedulingų pamaldų bus nulydėtas ir palaidotas Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: ŽMONA ir GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. + A. ALBINUI GIRDAUSKUI mirus, žmonai Marytei, sūnui Sigitui, dukterims Almai ir Jūrai bei jų šeimoms reikiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

LIUBINSKŲ ŠEIMA

Giedros ilgametei pirmininkei A. + A. EMILIJAI VILIMAITEI mirus, liūdedamos jos netekę, reikiame užuojautą jos broliui Pranui su šeima, seseriai Bronėi ir sūnėnams ir kt. giminėms.

GIEDRININKĖS

A. + A. VERONIKAI JANULIENEI mirus, su gailėsčiu palydime daug metų buvusią mūsų draugijos narę, meldamos jai amžinos šviesos

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

Mylimai motinai

A. + A. JADVYGAI DAMIJONAITIENEI Vokietijoje mirus, jos sūnams ALGIUI, VITALIUI, VINGAUDUI, dukrai DALLAI ir jų SEIMOMS, sūnui DONATUI reikiame gilią užuojautą.

BRONĖ IR ZENONAS MILONAI
DANUTĖ IR ANATOLIJUS MILONAI

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

Dr. Vytautas Bieliauskas, Cincinnati, OH	\$100
Marquette National Bank, Chicago	100
Antanas Masonis, Fair Lawn, NJ	95
Jonas ir Juzė Žebrauskai, Chicago	75
Kazimieras Pocius, Beverly Shores, IN	75
Genutė ir Jonas Asminai, Livonia, MI	50
Stasys Strumskas, S. Lynn, MA	50
B. Jablonskis, Aurora, IL	50
Dr. Kęstutis Aglinskis, Chicago	50
Vytas Šarka, Chicago	50
Mrs. M. Kacevičius, Chicago	40
Teofilė Vildzius, Chicago	40
Aldona Karaliūnas, Cicero, IL	35
F. ir T. Strolis, Oak Forest, IL	35
Aga ir Kazys Rimai, Chicago	35
Sofija Plėnienė, Oak Lawn, IL	25
R. Mazoliauskas, Lemont, IL	25
Donatas Šukelis, New Buffalo, MI	25
M. Tverijonas Tiškevičius, Chicago	25
Felix Andriūnas, Wyncote, PA	25
Elena Vasyliūnas, Somerville, MA	25
Juozas Žvinakas, Albuquerque NM	25
Julija Skirmuntienė, Kenosha, WI	20
Kun. A. A. Jurgelaitis, O.P. Providence, RI	20
K. Daunys, Toronto, Canada	20
J. ir J. Gramai, Oak Lawn, IL	20
Anthony M. Miner, Westboro, MA	20
L. ir V. Jaselskiai, Chicago	20
Konstancija Orentienė, Cicero, IL	20
Juozas Totoraitis, Salida, CO	20
A. ir V. Namikai, Chicago	20
Valerija Jokšas, Miami, FL	20

Projekto rėmėjams nuoširdus ačiū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

Mylimam broliui

A. + A. POVILUI MASILIONIUI mirus, reikiame gilią užuojautą mūsų kalbos lektoriui Juozui Masilionui.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS

A. + A. STASIUI EIČINUI mirus, jo žmonai Danai su šeima ir visiems giminėms reikiame nuoširdžią užuojautą.

STASĖ IR JUOZAS MACIULAIČIAI
VINCAS ZEBERTAVIČIUS

A. + A. DALIUI BRAZDŽIONIUI staiga mirus, žmoną Iloną, tėvus Bernardą ir Aldoną, seserį ir brolių bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

GENOVAITE IR VYTAUTAS PLUKAI
Santa Monica, California

A. + A. DALIUI BRAZDŽIONIUI darbe staigiai mirus, jo tėvus Aldoną ir Bernardą Brazdžionius, brolių Algį, seserį Saulutę, žmoną Iloną ir jos dukrą ir visus gimines užjaučiame ir reikiame užuojautą.

VERONIKA IR JONAS ANDRAŠONAI
ALDONA IR ANTANAS AUDRONIAI
PRANAS GASPARIUS
GRAŽINA JUODEIKIENE
ONA IR VIKTORAS KAZEMKAICIAI
JONĖ IR GREGORIUS RADVENIAI
PROF. DR. ELENA TUMIENE

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago - 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero - 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. - 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas - 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

APLINK MUS

x Baltųjų rūmų sukviesioje konferencijoje, kurioje pranešimą darė viceprezidentas G. Bush, dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas iš Chicago Teodoras Blinstrubas. Konferencija buvo pavergtųjų tautų savaitės paskelbimo ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo susitarimo sukakties proga. Atvykusius dalyvius pasveikino Baltųjų rūmų pareigūnas Linas Kojelis.

x Kristinos Aukštulytės iš Clevelando ir Ramūno Vidžiūno iš Chicago ateinantį šeštadienį, rugpjūčio 10 d., Dievo Motinos bažnyčioje Cleavelande bus palaiminta santuoka. Vestuvė puota bus Cleavelande. Į vestuves iš Chicago važiuoja Ramūno tėvai Danutė ir Jurgis Vidžiūnai, brolis Dainius, solistai Margarita ir Vaclovas Momkai ir kt.

x Elzbieta ir Viktoras Diminskiai su sūnum Jonu jau grįžo iš atostogų, kurias praleido Minnesotos valstijoje prie daugelio ežerų. Nors Viktoras Diminskis buvo sužeistas, bet atostogos palankiame klimato jį šiek tiek atgaivino.

x Sabina Klatt, Vyčių choro ir Pranciškiečių vienuolijos rėmėjų Chicago apskrities pirmininkė, išvyko į Lietuvos Vyčių seimą, kuris vyksta Yale universiteto patalpose New Haven, Conn. Ji savo pareigas grįš tik ateinančio sekmadienio vakare.

x JAV LB Lemonto apylinkės valdybos rengiama tradicinė gegužinė bus rugsėjo 7 d., sekmadienį, Ateitininkų namų ažuolyne. Šiemet apylinkė vadovauja Vytautas Šoliūnas.

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės anketa yra paskleista po visas lietuvių apgyventas vietoves laisvame pasaulyje. Prašomi visi lietuviai ar lietuvių kilmės asmenys susidomėti anketa, ją užpildyti ir gražinti į būstinę.

x Lietuvos Vyčių choro gegužinė bus rugpjūčio 18 d. Šaulių namuose. Gegužinėje gros Ažuolas Stelmokas. Pradžią 12 val.

x Dr. A. Razma, Jr., kalbės apie „Plaučių ligas“, rugpjūčio 8 d. 6 val. p.p. „Dainos“ restorane. Popietę ruošia LB Socialinių Reikalų taryba. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (pr.)

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2619 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostranskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 304
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Kun. dr. V. M. Cukuras Ateitininkų kongreso metu rugpjūčio 31 dieną 10:30 val. r. Jaunimo centre skaitys paskaitą tema „Ateitininkija kryžkelėje“. Visiems besidomintiems jaunimo organizacijos uždaviniais, jos ateities tikslais ir metodais ši paskaita bus įdomi ir informuojanti. Visuomenė yra kviečiama skirti jai dėmesį.

x Lietuvos Vyčių seimą New Haven, Conn., kuris vyks rugpjūčio 8-11 dienomis, išvyko Estella Rogers, Chicago apskrities Lietuvos Vyčių uoli veikėja, buvusi valdybos narė. Šiame seime ji už savo veiklą vyčių eilėse bus pagerbta specialiu žymeniu.

x Ateitininkų kongresas artėja visu spartumu. Jo vadovybė — kongreso rengimo pirmininkas dr. J. Meškauskas ir Federacijos vado pareigas einas J. Polikaitis jau išsiuntinėjo kvietimus įvairioms organizacijoms. Paskutiniu metu Juozas Polikaitis, tarybos pirmininkas ir šiuo metu federacijos vado pareigas einas išsiuntinėjo kvietimus oficialiems asmenims ir įvairioms organizacijoms, kurios kviečiamos raštu ar žodžiu kongresą sveikinti.

x Juozo Baužio suorganizuota ekskursija į Europą išvyks šiandien, trečiadienį, rugpjūčio 7 d., vakare lėktuvu. Išskrenda 25 asmenys. Jie dalyvaus Europos lietuvių studijų savaitėje Veronoje, Italijoje, taip pat aplankys Liuksemburgą, Šveicariją, Austriją ir kitas vietas. Taip pat būs lietuvių yra išskridę ar dar išskris privačiai ir vėliau dalyvaus lietuvių studijų savaitėje.

x Irena Sankus, Lietuvos Vyčių veikėja Chicagoje, mūsų bendradarbė ir centro valdybos uoli narė, į Lietuvos Vyčių 72-ą seimą vyks šį penktadienį, rugpjūčio 9 d., nes ji negali palikti savo darbo banko, kai šiuo metu kiti yra atostogose.

x Jonas Milašius, St. Petersburg, Fla., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 15 dol. aukų su tokiu laiškiniu: „Linkiu laikr. „Draugo“ administracijai ir visiems darbuotojams geriausios sėkmės ir sėkmės nepavargti“. Už auką ir linkėjimus administracija nuoširdžiai dėkoja.

x A.A. Andriaus Skučo ketverių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atšaujamos rugpjūčio 9 d., penktadienį, 7 val. ryto T. Marijonų koplyčioje. Draugai kviečiami dalyvauti. (pr.)

x Nepraleiskite progos plaukti didžiausiu pasaulyje keleiviniu laivu — S.S. NORWAY. Kelionę laivu organizuoja Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Plauksime sausio mėn. 11-18 d. iš Miami, Floridos. Sustojimai bus St. Thomas, Nassau, ir Great Stirrup Cay (laivo linijos privati sala). Registruokitės iki rugsėjo mėn. 7 d., nes vietų skaičius labai ribotas. Dėl kainų ir tolimesnės informacijos kreiptis pas Vidą — AMBER TRAVEL SERVICE, 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Ill. 60463, tel. 312-448-7420. (sk.)

x Midland Taupymo bendr. Marquette Parko skyriui reikia tarnautojų, jos popietinėm valandom. Skambinti 925-7400 (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x G. Melnikas, Hamilton, Ont., Kanada, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 7 dol. aukų savai spaundai palaikyti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE NAUJA EKONOMISTĖ

Delija Breimerytė baigė šį pavasarį Elmhurst, Ill., universitetą, gaudama diplomą iš „Finance and Economics“. Ji lankė Kristijono Donelaičio ir Maironio lituanistines mokyklas ir dalyvavo lietuvių skautų veikloje.

Delija Breimerytė, gavusi universiteto diplomą.

Nors studijuodama, dirbo visą laiką vienoje iš elegantiškiausių Chicago krautuvų, — Saks Fifth Avenue, — tačiau tai nepakenkė jos studijoms ir universitetą baigė normaliu laiku su aukštais pažymiais.

Delija yra a.a. dr. Konrado ir Genovaitės Karnauskų dukraitė. Šiuo metu ji tebegyvena su savo mamyte Hinsdale, Ill., ir netolimoje ateityje, kai pasirinks vieną iš jai pasiūlytų darbų, pradės dirbti savo profesijoje. — E.

CHICAGOS ZINIOS

ARKIVYSKUPIJA PRIĖŠ GAUJAS

Chicago katalikų arkivyskupija deda daug pastangų, kad mieste nebepasitęstų grėsmingos gaujos. Besistengdama sudominti jaunimą geresniais dalykais, organizuoja atletines programas, organizuoja jauniems muzikos, meno, šokių pamokas, remia krepšinio rungtynes, plečia veiklą patarimų centrų tėvams ir vaikams, parūpiną įrankius jaunimo vasaros veiklai, neturintį rajonuose padeda sudaryti centrus, kur vaikai gautų patarimus tėvams mirus, išsiskyrus, netekus darbo. Tą arkivyskupijos veiklą paremia ir kai kurios bendrovės.

UŽSALDĖ ALGAS

Chicago sunkvežimių šoferių unija susitarė su darbdaviais, kad per trejus metus jie dirbs už tą patį atlyginimą kaip ligi šiol. Unijoje yra 8000 šoferių. Jie sutiko priimti tokią nuolaidą, nes kitaip sunkvežimių bendrovėms grėsė bankrotas arba kai kurios būtų išsikėlusios kitur ir šoferiai būtų netekę darbo.

MOKO BERAŠCIUS

Chicago miesto biblioteka uoliai imasi priemonių visiškai išnaikinti neraštingumą. Per paskutinį dešimtmetį paruošė apie 1000 privačių mokytojų, kurie imasi mokyti dar neišmokiusius skaityti ir rašyti.

x LFB poilsio ir studijų savaitė pasibaigė. Dainavos stovyklavietėje buvo gražus literatūros vakaras, kuriame dalyvavo K. Bradūnas, A. Bagdonas, A. Markešius, V. Volertas ir C. Grincevičius. Vakara grakščiai pravedė dr. V. Majauskas.

x Adomas Venckus, Chicago, Ill., pratęsdamas prenumeratą mokėsi, pridėjo dar aukų 7 dol. savai spaundai palaikyti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x G. Melnikas, Hamilton, Ont., Kanada, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 7 dol. aukų savai spaundai palaikyti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Žvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Jonas Minelga

GANDRAS

— Gandrai! Gandrai!
— Ką-ka-ka?
— upėj nardo
Lydeka!

— Kaimynėli,
Girk ar peik,
Tos lydekos
Man nereik!

— Gandrai! Gandrai!
— Ką-ka-ka?
— Ta varlytė
Dar menka!

— Skanumynas!
Negaišink!
Pilvas gurgia,
Pavaišink!

— Gandrai! Gandrai!
— Ką-ka-ka?...
Gaila, baigė
Mūs šneka.

MANO MAMYTĖ

Mano mamytė turi rudus plaukus, dėvi akinius ir yra labai graži. Jos vardas yra Dalia. Ji kasdien verda vakarienę, perka drabužius, kalba telefonu ir dar daro daug kitų dalykų. Ji kasdien eina į darbą. Ji yra universiteto mokytoja. Kartais parvažiuoja iš darbo piktai. Kai ji parvažiuoja, ji patikrina mano pamokas ir pradeda vakarienę. Kai aš dengiu stalą, ji klausinėja apie mano praleistą dieną. Po vakarienės ji klausia, kai aš skambinu pianinu. Kartais aš užmirštu paskambinti. Ji labai supykta, jei sužinotų. Kartais aš meldžiuosi, kad ji manęs neburtų. Bet ji yra labai gera mano mamytė.

Ingrida Martinkutė,
Dariaus Girėno lit.
m-los mokinė

DĖKINGA MAMYTEL,

Ačiū Tau, kad mane siuntei į lituanistinę mokyklą. Aš tį išmokau gerai kalbėti senelių kalba. Susidraugavau su kitais lietuviais. Tas visa ateity man padės kitas kalbas išmokti, nes mūsų kalba yra labai sena ir pagrindas kitoms kalboms.

Ačiū, kad stūmei mane eiti į šią Marquette Parko lituanistinę mokyklą ir vertei paruošti pamokas.

Ačiū, ačiū, mamyte!
Sirdingai dėkinga tavo dukrytė Mildutė.

Milda Rudaitytė,
Marquette Parko lit.
m-los 8 sk. mokinė.

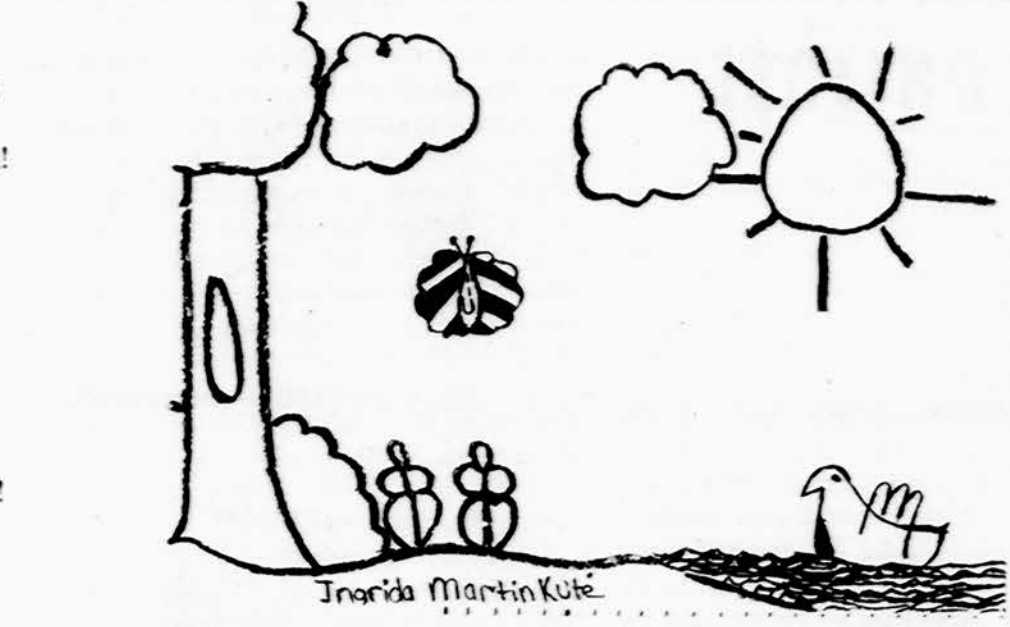
KAIMYNAI

(Atpasakojimas)

Kartą gyveno du kaimynai. Vienas iš jų Strazdas turėjo sūnelį Petriuką. Antras buvo kaimo kalvis. Pro kaimą tekėjo gilus upelis.

Ji upelį netikėtai įkrito Petriukas. Tikriausiai jis būtų ir prigėres. Kalvis, pamatęs nelaimę, atbėgo, šoko į upę ir išgelbėjo vaiką.

Metams praslinkus, užsiėmė kalvio namai. Kalvis išgelbėjęs žmoną ir vaikus, užmiršo savo mažiausiąjį. Tas iš baimės buvo kažkur pasislėpęs. Vaiko riksmą išgirdo Strazdas. Jis šoko į griūvančius ir paskendusius ugnyje

Vasaros gamta. Piešė Ingrida Martinkutė, Dariaus Girėno lit. m-los mokinė

namus ir išgelbėjo vaikė.

Atiduodamas jai kalviui tarė: „Tu išgelbėjai manąjį Petriuką, aš dabar — tavąjį. Ačiū Dievui, kad jis leido man atsilgynti tau“.

Stepas Jurgutis,
Ottawas lit. m-los mokinys. Kanada
(„Trupinėliai“)

MŪSŲ KLASĖ

Vieni stori, kiti ploni, bet aštuntokai mes visi! Išdykėliai iš pat pradžių ir liksime tokie amžinai.

Drausmingumas! — ką tai reiškia? To ko mūsų klasei reikia. Negali būti! — mes angelukai? Bet iš tiesų — tikri velniukai!

Ar stori, ar ploni, bet aštuntokai mes visi! Tai pasidėkime pasitaisyti ir mokytojų visada klausyti.

Rasa Dudėnaitė,
Marquette Parko lit.
m-los mokinė.

PENKIŲ KACIŲ VASARA

Gyveno tokia šeima: mama, tėtis ir du vaikai — Vida bei Petras. Jie gyveno dideliame mieste, bet beveik visuomet troško gyventi kur nors gamtoje, kaime, ūkyje...

Pagaliau tėvai nutarė pirkti savo svajonių ūkį. Ilgai ieškoje, užtikto labai graži vieta, penkioliką akrų žemės su miškeliu ir daugybė mėlynių. Namas buvo gražus, senoviško stiliaus, baltas su mažais žaliais langučiais, arba bent taip atrodė iš lauko. Viduje buvo visai kitas vaizdas: sienos išgraižtos, viskas išlupinėta... Atrodo, kad senieji savininkai buvo pasirusę namą remontuoti, bet vėliau pakeitė nuomonę ir pardavė.

Tėvai buvo visiškai sužavėti ūkiu, bet vaikams jis nelabai patiko. Jie netikėjo, kad namas kada nors bus įrengtas, o miškai bus vis užgrozdinti tokiais nepereinamais lauzynais ir pilni erkių. Tačiau šeima buvo įsipareigojusi mieste, todėl jį savo ūki galėjo nuvykti tik savaitgaliais arba per atostogas. Petrą ir Vidą buvo vis sunkiau ir sunkiau išnekti, kad liptų į automobilį ir važiuotų į ūkį. Jie tik nuleidę nosis slampinėjo po kiemą ir nekantriai laukė valandos, kada vėl galės į miestą grįžti. O tėvai dirbo ir dirbo. Kitos vasaros pradžioje jau buvo įrengta virtuvė, įvesta elektra, išgręžtas naujas šulinys. Dabar jau buvo galima ir pernaktoti, ir kelias savaites iš eilės ūkyje pasilikti. Vaikams darbo taip pat užteko. Reikėjo daryti, valyti, ravėti ir laistyti, bet jie vis tiek nebuvo laimingi.

Vakarais Petras išeidavo pasivaikščioti po miškelį ir gana dažnai matydavo tokią juodą katę, slankiojančią apie senąjį kluoną. Kartais jis mėgindavo katę pasišnekinti, bet ji nubėgdavo. O katė buvo juoda, kaip šalto rudens vidurnaktis, tik pakakliukėje ir ant pačių pedučių baltavo skaisčiai balto kailiuko lopinėliai. Tačiau vieną kartą, kai Petras vėl ją pasišaukė, katytė nedrąsiai pas jį atėjo. Berniukas neapsakomai apsidžiaugė. Nulėkęs į virtuvę, stvėrė iš šaldytuvo kumpio gabalą ir pradėjo šerti katę. Tai buvo tik pradžia. Nuo to vakaro katė jau nebėgdavo šalin, o netrukus net dienos metu ateidavo prie pat namo durų. Praėjus kelioms dienoms, Vida ir net tėvai galėjo artyn prieti: katė tapo jauki. Tačiau katė vis tiek buvo laukinis gyvulys. Mažiausias garsas ar neatsargus judesys ją nubaidydavo. Vaikai pavadino ją paprastu, viensikienu vardu „Mau“, nes katė vis sakydavo „mau, mau“, tokiu žemu, tyliu balsu. Ji buvo mandagi, neakplėšiška ir kantriai laukdavo, kol vaikai duos kokį skanų kąšneliuką ar paglostys juodą, žvilgančią nugarą.

MARK TWAIN IR DRAUGAS

Kartą Mark Twain buvo Anglijoje ir vienoje geležinkelio stotyje susitiko savo draugą. Draugas jam sako: „Aš pamečiau pinigine, gal man gali paskolinti pinigų, kad galėčiau nusipirkti bilietą į Londoną?“

Mark Twain paaiškino, kad ir jis kartą turėjo tokią pat bėdą prieš kelionę į Londoną, bet surado būdą iš tos bėdos išsibgelėti. Jo draugas turėtų įlipti į traukinį ir surasti tuščią vietą, kurioje yra ilgesni suolas. Mark Twain jį savo kojomis uždengtų, o kai konduktorius ateis švarak žemiau nuleis. Ir taip po suolu galės ramiai keliauti.

Draugas sutiko. Tada Mark Twain nuėjo prie kasos ir nusipirko bilietą, kai traukinys iš stoties pajudėjo, niekas nepagalvojo, kad po suolu yra ekstraleivis.

Kai konduktorius atėjo, Mark Twain jam padavė du bilietus: „Antras bilietas yra už mano draugą, kuris gulį po suolu tarp mano kojų. Jis turi tokią būdą ypatybę, kad jam patinka keliauti gulint po suolu“. — Mark Twain paaiškino konduktoriui.

(Bus daugiau)

Paulius Bindokas VIII kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Jei voras nusileis ant žmogaus, tai bus laimė (Skapiškis)
Jei voras tinklą pina, bus giedra (Smilgiai)
Jei namuose atsitinka koks džiaugsmas, pvz., vestuvės, krikštynos ir kt., tai reikia atėjus prie bičių avilio sakyti: „Bitelės, bitelės, prašom į vestuves (ir panašiai). Atsitiukus nelaimė, taip pat reikia bitėms pranešti, nes jos išprašo Dievą mažesnių nelaimių.

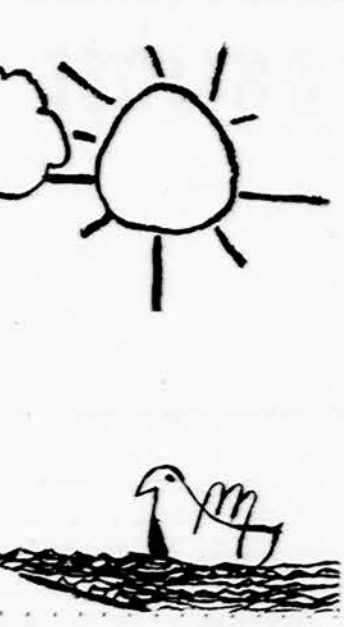
Jei Kūčių dieną sniegas sninga, tai bitėms, kurios daug spiečių leis, bus geri metai. (Panevėžys).
Blakes reikia naikinti lazdynų lapais. (Linkuva).
Pirmą kartą, pavasario metu, išgirdę griausmą, žmonės greitai bėga pas buto langą ir klausia: „Ar blusos namie?“ Namuose esantieji atsako, kad ten ir ten jos nėjusios. Kuriose namuose šį paprotį pildo, sako, per visus metus blusų nėra. Jos nueina ten, kur klausiant buvo pasakyta.

(Jei vaikai nepagarbūs, nelaimė, ant kurio, sakoma, būv lietuvių apkasai, ir toks pat ežerėlis. Tas kalmelis vadinamas „Panų Suolais“).
Karo metu su švedais, lietuviai apsirengdavo mergaitėmis ir moterų balsais dainuodavę sėdėdami ant to kalnelio — viliodavę švedus.

ŠVEDEŽERIS IR „PANŲ SUOLAI“

Mes žinome, kad senovėje lietuviai kariavo su švedais. Toms kovoms prisiminti dar turime Varnių valstijoje, Šilų kaime du liudininkus, kurie primena mums tuos laikus. Apie tuos liudininkus žmonių lūpose yra išlikęs toks padavimas:

Tie liudininkai yra: mažas kalnelis, ant kurio, sakoma, būv lietuvių apkasai, ir toks pat ežerėlis. Tas kalmelis vadinamas „Panų Suolais“. Karo metu su švedais, lietuviai apsirengdavo mergaitėmis ir moterų balsais dainuodavę sėdėdami ant to kalnelio — viliodavę švedus.

Piešė Karolis Zukauskas, Dariaus Girėno lit. m-los VII sk. mokinys